

CASAL DE JUBILATS SALT
- SECCIO PETANCA -
FESTA MAJOR 1976

Caja tipo fruta
Madera país

Largo 49
Ancho 33
Alto 28

(Clavado a presión)

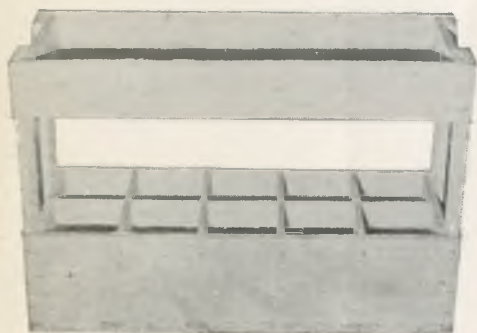
Palet 2 entradas

90 x 90
105 x 100
etc.

Pino país

hasta 180 x 120

(Clavado con punta estriden)

Caja botellero (para vino, leche, lejía, agua, etc.)

Pino país Medidas a convenir
(Clavado con máquina de presión)

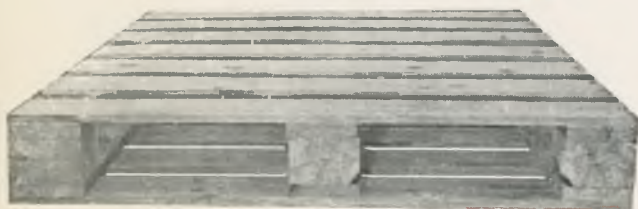

Embalaje exportación

Medidas a convenir

Pino país

(Clavado de seguridad con punta estriden o grapal)

Palet 4 entradas

90 x 90
100 x 100
etc.

Reversible

hasta 120 x 100

Pino país

(Clavado con punta estriden)

SUCESORES DE

José Palahí Rigau

Maderas - Aserradero - Fábrica Embalajes y Palets
Especialidad en cajas para botellas

C/. Procesi3n, 43

Tel3fono 20 21 99

SALT - GERONA

Salutació

Una vegada més surt a la llum pel voltant de la festa aquest Programa que gràcies a tothom hem portat a terme.

El propòsit sincer de la Junta i tots els col·laboradors, és intentar que el Programa sigui de l'agrat de tots i poguer oferir als socis i simpatitzants una mostra de les activitats durant l'any.

A tots us desitjo que passeu una Bona Festa Major gaudin de bona salut.

EL PRESIDENT

MAGATZEM DE PERFUMERIA
I ANEXES

Joan Gibrat i Planella

Us desitja
Bona Festa Major 1976

C/. Major de Salt, 324

Telèfon 20 23 73

SALT - GIRONA

ELECTRICIDAD Y
FONTANERIA

serra

INSTALACIONES
Y REPARACIONES

Ravetllat, 14. - Tel. 20 58 44

SALT

MARCOS - PORTA-FOTOS
CORNUCOPIAS MADERA TALLA
LAMPARAS MADERA TALLA
EXPORTACION

MARCOS Y MOLDURAS

La Artística s.a.

Paseo Marqués de Camps, 2
Tel. 20 66 29 - Ofic. 20 05 89

SALT - GERONA

Federación Gerundense de Bolos

La reciente creación de la Federación Gerundense de Bolos, que acoge las modalidades de Bochas, Petanca y Bowling, ha supuesto sin lugar a dudas una importante mejora —en el aspecto deportivo— para los aficionados a las mentadas especialidades, pues al tener que depender hasta ahora de la Federación Catalana, con sede en Barcelona, nos hacía sentir poco menos que desasistidos; de ahí, pues, la gran satisfacción que ha supuesto la puesta en marcha en Gerona del citado Organismo.

Para desempeñar el cargo de Presidente y a propuesta de todos los Clubs provinciales, se ha designado a D. Manuel Ventura Pedreño, persona estrechamente vinculada a este tipo de quehaceres deportivos y con un extenso historial de actividades; nacido en Tánger (Marruecos) el día 29 de junio de 1923, desde el año 1943 practica las especialidades de Bochas y Petanca en Marruecos, afiliado a la Federación Francesa. En 1966 se reintegra a la Península, donde en el mes de diciembre es nombrado Vocal de la Federación Alicantina de Bolos; en 1969 se traslada a nuestra ciudad, donde inicia sus actividades en el Club de Bochas Gerona, colaborando con el entonces Delegado provincial de Bolos.

En 1971 pasa al Club G.E. i E.G., donde es designado Delegado de la Sección de Petanca y cesando en el mismo al ser nombrado Delegado provincial de Petanca en abril de 1972; por razones de índole personal, presenta la dimisión del cargo en diciembre de 1974 y por último es ele-

gido Presidente de esta Federación Gerundense, como candidato único, tomando posesión del cargo el día 5 de abril del año en curso.

El constante auge en nuestra provincia de Clubs con Sección de Petanca, ha sido un factor predominante para la creación de la Federación de Gerona; no en vano en la actualidad existen más de cuatrocientas licencias federativas de Petanca, cifra realmente importante si tenemos en cuenta que esta modalidad es de las denominadas de minorías, pero que gracias al impulso y afición existentes y demostrados, toma visos de popularidad este interesante deporte-juego.

Por todo lo expuesto, creemos sinceramente que la Federación Gerundense puede llevar a cabo una efectiva labor de promoción y difusión, ya que cuenta para ello con un nutrido grupo de Entidades con verdaderos deseos de superación, amén de un elevado número de Competiciones programadas, que abarcan desde el aspecto Social hasta el Internacional, pasando por las de ámbito Provincial y Regional, que son en definitiva, en criterio del señor Ventura Pedreño, las que verdaderamente pueden elevar a nuestra Petanca a las más altas cotas de logros competitivos.

ANTONIO ECHAVE

EUGESA

EDIFICIOS Y URBANIZACIONES GERONA S. A.

Carrer Major de Salt, 182
Teléfonos 21 36 00 - 21 36 04

SALT - GERONA

Recordant al meu mestre Silvestre Santaló

Es pot dir que he estat un privilegiat en el que fa referència als meus primers passos per l'escola. De veritat que el grup de nois que vàrem fer el parvulari amb aquella extraordinària Francesca Colomer i vàrem passar, tot seguit, a l'aula del mestre Silvestre Santaló, crec que vàrem ésser uns afortunats i que n'hem portat tota la vida el senyal.

El recordo auster i seriós, amb una enorme humanitat i bonhomia, ensenyant com qui respira, amb una facilitat i naturalitat que ens donava tota la confiança i la fe que es busca en el mestre. És potser ara, de gran, i, encara que ficat en altres esferes, en el mateix quefer pedagògic que el mestre, quan crec en podem valorar tot el que duia dintre i tot el moltíssim que en rebíem els nois que, embadalits, l'escoltàvem a l'aula. Perquè estic convençut que poques coses hi ha al món més difícils que ésser un bon mestre. S'ha de tenir una gran personalitat i un envejable equilibri per a que els nois puguin posar-hi confiança i estima, fins

arribar a la veneració que només es guanyen els grans mestres.

Puc ben dir que el meu ho va ésser en tota la magnitud de la professió i de la dedicació més que generosa als «seus» nois.

A l'aula s'hi aprenia sense neguit. Amb una gran naturalitat i, perquè no, també amb una gran dosi d'emulació i de competència entre nosaltres, que ell fomentava sense que es podessin crear antagonismes i, a la llarga, rancúnies entre els infants. Quantes vegades he pensat en el difícil que és estimular, equilibrar al noi ben dotat amb el que va més coix o és més curt, sense abandonar la formació d'un, ni perjudicar l'altre.

Per mi, deixar l'escola on aprenia tan fàcilment, amb els mètodes que avui en diríem moderns i actuals de la pedagogia i entrar en aquell vell Institut, vell de parets i d'homes, on tornàvem a la memòrica i a la separació entre el que devia donar i el que hi anava per rebre, va

RIBAS I MOTJE

- GESTORIA ADMINISTRATIVA
- ASSEGUANCES
- ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

Carrèr Eiximenis, 12 - 14. - Telèfon 20 82 58

GIRONA

CONFECCIONS

BERGA

Major de Salt, 68 - Telèfon 20 23 56

GIRONA - SALT

GLORY REGAL'S

E. CABALLÉ, S. A.

- LLISTES DE NOCES
- OBJECTES DE REGAL
- DECORACIÓ

Plaça Marquès de Camps, 14
Telèfon 20 09 44

GIRONA

C/. Major de Salt, 157
Gallostra, 2

Teléfono 20 04 81

GERONA

TABLONES — CAJONERIA — LEÑAS

ésser una enorme decepció, que no es va superar fins que hi hagué criteri per a saber-ho valorar, i llavors havia de tornar al mestre. Veure'l a casa o a l'escola, no ja al Grup del carrer Jaume I, sinó al de Montjuïc, on va passar després, i sempre en sortia encoratjat de nou. El vaig seguir fins a acabar la carrera a la Universitat. Mai sortia defraudat i sempre em tornava als meus pocs anys d'una manera ben senzilla, com si el doll de coses noves que ens havia donat la Universitat no fossin més que una conseqüència normalíssima de la llavor del mestre.

I penso que podria parlar no en nom estrictament meu, sinó d'una colla de generacions de nois que any rera any vàrem passar pel Grup Escolar municipal per a nois que, junt amb l'altre de noies de D.ª Carme Auguet, no tenien res que envejar a les millors institucions pedagò-

giques del país o de fora d'ell. Penso en els alts i baixos que ha donat l'Escola primera, sobretot després de la nostra guerra i quina grandíssima i definitiva influència tenia en la formació de la joventut. Els nois ens vénen a la Universitat formats per l'Escola i, quan aquesta ens falla, no hi ha possibilitat humana de treballar bé, es va tota la vida coix. Quantes vegades no hem desitjat que homes com el meu mestre Silvestre Santaló seguisin fent la meravellosa feina que ell va saber fer!

Els països i les nacions els fan els que han tingut per mestre homes com en Silvestre Santaló, el que vol dir que ells són, de veritat, qui fan les gents i els pobles. No crec que es pugui fer un millor elogi del mestre.

PERE DE PALOL I SALELLAS
**Catedràtic d'Arqueologia de la
Universitat de Barcelona**

Agencia Gerona

Sociedad Anónima

Tel. 20 83 66

ARFIX

Menéndez y Pelayo, 20 - SALT

*Construimos
los pisos
que vendemos*

Ens cal llestesa

La reproducció dels plànols ha d'ésser ràpida. La feina mecànica de confeccionar les còpies, punt final d'un llarg procés carregat de dificultats d'ordre tècnic, ha de contribuir a escurçar el termini de lliurament, i no a la inversa.

Quan necessiteu còpies en gran quantitat en un temps reduït, a Stein trobareu una instal·lació reproductora potent i ràpida que us resoldrà el problema.

**40 anys d'experiència en reproduccions
heliogràfiques i copisteria**

Avda. de St. Francesc, 4. - Telèfon 20 39 44

GIRONA

L'ahir i l'avui: dos móns diferents

Moltes vegades ens trobem amb persones que es planyen del temps present, i exclamen amb un cert ressentiment: «Al meu temps sí que el passàvem bé», lamentant-se tot alhora de les complicacions i atabalaments que hi ha avui dia.

I nosaltres ens preguntem? És que els temps passats eren millors que ara? I al moment de discutir-ho, no ens posem pas d'acord. I és que, la veritat, l'Ahir ens sembla, a través dels records que ja no tornaran, com una època meravellosa i daurada... on podíem ser i de fet —potser érem— més feliços que avui. I això moltes vegades és més una suggestió que el pas del temps imprimeix damunt la pàtina dels records... I que res amb el pas del temps, totes les coses, fins i tot les més violents, perden força i agressivitat.

I molts dels records amargs que s'han passat, fets que a una persona causaren gran trasbals, el temps i el record els daura i els torna dòcils i més mannyacs..., per això quan vulguem discutir o comentar sobre si l'ahir era millor que l'avui, no ho podem fer d'una manera simple i espontània, ja que per alguns els temps passats foren veritablement millors, i per d'altres mai s'havia viscut tan bé com ara.

I és que en aquest debat sobre l'ahir i l'avui, hi han dos nivells: el nivell personal i el nivell col·lectiu. Ens explicarem: Per a moltes persones, tal vegada i amb raó, el temps d'abans ha estat molt més bo que ara, perquè elles, als seus anys, posem per cas una persona de 70 ó 80 anys, moltes de les coses que ha vist, i viscut, coses que ha estimat i valorat per damunt de tot, ja no tornaran... puix que no es pot tornar enrera; i fets im-

portants per a la seva vida ja no es poden remuntar si no es de cara al passat i com a irreal. Per aquesta persona, si retorna als seus vint anys, quan ple de somnis i projectes, es veu la vida amb il·lusions i es té empenta... potser sí que dirà que 50 anys enrera era més feliç, tenia més ganes i inquietuds... i li semblarà que l'avui no és tan meravellós o agradable que l'ahir...

Però si valorem les coses a nivell col·lectiu, és a dir a nivell de tota la societat, és evident que hi ha una evolució i unes millores actuals sobre les que podien existir, només 20 ó 30 anys enrera.

I és això que volem constatar a través d'aquestes ratlles. Fixem-nos amb uns quants exemples, que si més no, són clars per tothom, i són fàcils de posar.

La gent que treballava, a principis de segle, anys 1910, 1920, en una fàbrica de teixits, havia de fer més de 10 i 12 hores diàries. Uns treballs, més durs i pesats que els d'ara! Unes jornades llargues i cansades per un sou baix, gairebé ridícul. No hi havien la majoria de «seguros socials» que protegissin al treballador: vacances, jubilacions, assistència mèdica... Quan una persona es jubilava després de treballar tota la vida pel seu patró, resultava que continuava vivint pobre i miserable com ho havia estat sempre. Tenia molt pocs estalvis per a fer front la resta de la seva vida, no tenia pensions que l'ajudessin a viure, ni se'l solia recompensar —per què fer-ho?— tot l'esforç i el treball que havia fet en benefici dels altres. I quan arribava aquí es planyia, preguntant-se: tota la meua vida treballant... i al final per continuar no tenint gairebé res...

També la dona de cada casa (excloïm

**ENTOLDADOS IMPERMEABLES
ADORNOS**

J. BARRIS

C/. Major de Salt, 302. ☎ 20 13 68

SALT - GERONA

**ALQUILER DE SILLAS
PABELLONES IMPERMEABLES
ADORNOS, PISTA PARQUET**

EMILIO CROUS

Sant Jaume, 14. ☎ 20 52 11

SALT - GERONA

**ENTOLDADOS IMPERMEABLES
PALCOS - ALQUILER DE SILLAS**

Isidro Ventura

ILUMINACIONES

Francisco Fábregas

C/. Angel Guimerá, 112. ☎ 20 42 88

SALT - GERONA

les riques!), després de la seva jornada de treball a la terra o a la fàbrica, havia de rentar la roba arran de riu, colpejant-la amb rocs, o bé preparant tot el lleixiu durant hores al peu de la llar; i el cuinar era llarg i lent, ocupava tot el matí, s'havia d'anar fent bullir l'olla a base de carbonet i ventallant contínuament...

La feina de cada casa era feixuga i mai s'acabava... Esterrejar i netejar en uns terres que no hi havien mosaics, era tot un virtuosisme i heroicitat...

I ben segur que els hiverns, en unes cases no pensades per al confort, eren molt més enfredorits que els d'ara. Les cases eren amb molt poques comoditats, vetustes, penombroses per la falta de llum i poc atraients, doncs la pintura i la decoració brillava per la seva absència...

És clar que les persones eren molt més enfortides que les d'ara, més acostumades a patir i a encaixar els cops de la vida a la pròpia carn... però és que l'afrontament directe i real amb tota mena d'adversitats comportava tota aquesta manera de ser i d'acceptar la realitat.

Els estius, no cal dir-ho, també «eren més xafogosos» que els d'avui dia... La gent no tenia ni temps ni possibilitats d'anar a la platja, fer vacances o viatjar arreu del país... És clar que ho desitjava i ho somniava, però tot quedava com un somni ple d'inútils il·lusions. I l'estiu que avui s'aprofita per fer les vacances, descansar o viatjar... era sens dubte l'època en que es treballava més de valent... Les hores de clar, i les possibilitats d'estar molt més de temps a l'aire lliure així ho disposaven... A part que la majoria de la gent estava lligada a les feines del camp, i això volia dir: segar i batre, fer les recollides de tots els fruits i aplegar tot l'esforç de les llavors que s'havien plantat. I l'estiu se suava fatigosament, i l'home posava tot el seu cor en l'empeny per recollir el blat que un cop tornat en farina, seria el pa que donaria menjar a totes les llars, i símbol de tots els altres aliments... Per això el pare de cada casa quan encetava el pa, hi feia una creu i feia parar atenció a tots els altres asse-

guts a la taula, per a prociamar que aquell pa era el fruit de tots els esforços que cada dia s'havien de fer per avançar en la vida...

És evident doncs, i tothom podria senyalar més exemples, que els temps passats eren en general molt més durs i difícils que els actuals... i que el món, vulguem o no, avança i cada dia és millor. Per alguns, això que el món cada dia és millor els semblarà una beneiteria. No entenen moltes de les coses que succeeixen, i es posen la mà al cap, volent dir on anirem a parar amb tots els fets i batibulls que surten als diaris o a la TV. Però si analitzem bé, veurem que avui el món és molt millor que ahir i que abans d'ahir... i que, segurament, demà serà molt millor que avui; i sinó, digueu-me si abans les famílies tenien tantes comoditats i confortos, si la mainada podia continuar estudiant i si els carrers estaven asfaltats i il·luminats com ara...

Avui hi ha més possibilitats i més cultura. Més ànsies de saber i conèixer món, més acceptació dels altres fets. No tot, però, ha estat progrés, sinó que amb aquest progrés s'han perdut lamentablement moltes coses sanes i enriquidores que abans existien. I això és el que cal plànyer; el que amb aquest avenç material i cultural s'hagin hagut de «sacrificar» d'altres coses molt més humanes i senzilles com eren les relacions i solidaritat entre els veïns, les vetllades casolanes a la vora del foc, les aigües nítides i no contaminades dels nostres rius, la compartença d'uns mateixos problemes entre tota la comunitat d'un poble, la senzillesa d'aspiracions de la gent, etc. Tot això sí que ho hem perdut sacrificant-ho al progrés i al benestar general de la societat. I aquí sí que podem dir que en aquests punts hem tornat enrera i hem perdut els valors humans que en gran part la societat d'abans portava... I en aquests punts sí que irreversiblement, aquella societat que comentàvem era molt millor que ara.

Cal tenir-ho molt en compte!

MARTÍ CASALS

Pedro Guinart Riera

Representante de:

COMPANIA ANONIMA DE ELECTRODOS

San Román, 33. ☎ 20 41 95

SALT - GERONA

Electrodos KD - **Luis Guinart**

Delegación:

Rutlla, 99. ☎ 20 95 78

GERONA

Bar IDEAL

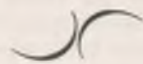
C/. Major de Salt, 52

☎ 20 41 47

SALT - GERONA

Transportes

BERENGUER

Passeig d'Olot, 194

Tel. 20 39 73

SALT - GERONA

En LLUIS MORENO PALLI en el record

D'un temps, d'una gent, d'un escut

A l'amic Ramon Moreno, amb el perdurable afecte de la infantesa.

Quan el mestre Lluís Moreno va prendre possessió de l'Escola Nacional de nois de Salt l'any 1923, decidí d'efectuar cada final de curs, a les darreries de juliol, just als dies de la Festa Major, una Exposició pública dels treballs efectuats pels escolars. A la de l'any següent, ara fa poc més de mig segle, s'acordà que presidís l'entrada a l'Exposició, un escut de la Vila. No es coneixia pas l'existència de cap. (Posteriorment, 44 anys més tard, el Sr. Bassa i Armengol, una indiscutible autoritat en la matèria, després d'anys de laborioses i exhaustives recerques arriba a una definitiva conclusió i ens descriu l'escut de Salt en el seu llibre «Els escuts heràldics dels pobles de Catalunya», Ed. Millà, Barcelona, 1968, pàg 242, de la següent manera: Escut d'or, quatre pals vermells; en punta, d'or, una creu patada i eixamplada, negra. Aquestes afirmacions del Sr. Bassa i Armengol varen promoure un polèmic intercanvi de cartes en els números 337, 342, 346, 352 i 354 de «Presència», en algunes de les quals l'autor presenta arguments irrefutables del perquè de les seves conclusions). L'escut, doncs, seria un escut oficiós, o qui sap, potser el futur escut de Salt. Era de forma romboidal rematat per una corona marquesal i dividit en dues parts. A la superior hi havia els quatre pals vermells sobre fons d'or, distintiu de la regió, i a la part de sota, figuraven dues alteroses muntanyes de la confluència de les quals emergia un poderós salt d'aigua que s'estrellava a terra entre abundós ruixim. Simbolitzava, doncs, perfectament, el nom de la Vila. De l'esbós i de l'execució del dibuix en tingué cura en Lluís, el noi gran del mestre, un vailet de 17 anys; alt, espigat, de

negra i espessa cabellera, sempre amb un floc de cabell en permanent rebellió damunt el front, que ell amb mà inquieta, provava inútilment de tornar al seu lloc. Era un noi d'una sensibilitat artística molt acusada que sentia un apassionat amor per la música. Era un notable pianista i un excel·lent intèrpret de violí i com a tal formava part de l'Orquestra Simfònica de Girona. Eixamplant el camp de la seva vocació musical, fundà amb d'altres components de la Simfònica, íntims amics i com ell també estudiants de Magisteri, el Quartet Albéniz. Fou un quartet de remarcable vàlua artística compost pels joveníssims, il·lusionats, Salvador Dabau, viola; Joan Batallé, primer violí; en Lluís, segon violí, i el seu germà, en Josep, violoncel. I encara recordem la seva activitat com a violinista en la saltenca Orquestrina Moderna allà pels anys 26-27 amb Dídac Bover, pianista; Josep Moreno, violoncel; Jaume Roca, el més tard famós pintor Roca-Delpech, com a segon violí; el seu pare, Miquel Roca, trombó, i en Jaume Arolas, a la bateria. En vàries avinenteses, l'inoblidable fundador i director de l'Orfeó Rossinyolenc de Salt, en Dídac Bover gran impulsor de la vida artística i musical de la Vila li havia cedit la batuta, ja nomenat sots-director, per a dirigir els cantaires.

Cursava el darrer any de la carrera de Magisteri a l'Escola Normal de Girona. Tots l'admiràvem en la seva funció pedagògica quan una llarga temporada, ja acabada la carrera, va ser un brillant, eficaç col·laborador del seu pare, i, d'haver continuat amb nosaltres l'hauríem estimat tan profundament com al Sr. Moreno. Era també un dibuixant exquisit que atresorava un innat temperament artístic.

Muebles

JUNCA

EXTENSO SURTIDO

Carrer Major de Salt, 100-102-104

Teléfono 20 01 76

SALT - Gerona

En Lluís em féu l'honor de donar les darreres pinzellades a l'escut, no res, uns petits retocs. Per a mi, fill de la Vila, entranyava un delicat simbolisme. Al clausurar-se l'Exposició, davant la presència aprovatòria del seu pare, en lloc de des-sar-lo el posà a les meves mans amb veu emocionada: Té, queda-te'l tu. Tu el guardars tota la vida. Gest que em penso no haver agraït prou llavors perquè de la seva ampla significació sentimental només el pas del temps me n'ha fet entenedor.

L'any 1932, el mateix escut lleugerament retocat en la forma, però no en el contingut, serví d'emblema al Casal Saltenc, societat de significació cultural i catalanista, d'ideari apolític, no vinculada en absolut a cap dels partits d'aquella època, i d'accidentada i efímera existència car el 1936 fou destruïda per la Revolució i redestruïda, societàriament, a l'acabament de la guerra, per les circumstàncies imperants. Feia 25 anys que el guardava, quan un dia, era l'any 1949, en Quim Muñoz, alcalde de felices realitzacions, em parlà del goig de poder tenir un escut de la Vila i del greu de no saber-ne res de cap. Li vaig entregar com qui entrega un joiell, sentimentalment per mi ja ho era, aquell escut que comptava ja un quart de segle. Sembla que a l'Ajuntament els va plaure força si bé parlaren d'afegir-hi una espiga, agricultura, i una roda dentada, indústria. A mi, particularment, no em varen plaure gens les innovacions, en bona part per un explicable sentimentalisme i per suposar que cap altre símbol expressaria tan bé el nom de Salt, i en part també, perquè pensava que, aigües avall i amunt del riu Ter podien ser molts els pobles que tenien dret a la roda dentada i a l'espiga. Però qui mana, mana, ja ho sabem i l'Ajuntament encarregà al Sr. Climent Mitjà, de Salt, i al Sr. Francesc Riuró, de Girona, l'execució d'un escut contenint aquells emblemes, un dels quals, unes espigues, en aquesta nova versió es trobaven fora de l'escut

pròpiament dit. La darrera paraula la digué la Real Academia de la Historia ordenant-atenent-se a raons d'estricta heràldica, el disseny definitiu que ara ostenta. Jo penso que va ésser una llàstima que entre tots, i entre tot, s'esfumés l'original idea del salt d'aigua que era el símbol més apropiat del nom de Salt. De la roda dentada i de l'espiga ja he dit la meua opinió. L'escut original, de grosses proporcions, obra personal d'en Lluís, que jo havia guardat curosament, amorosament tants d'anys, es va perdre en incomptables, inquietes anades i vingudes.

La vida passa de pressa. En Lluís Moreno i Pallí, a qui la postguerra havia sotraquejat de manera no gens benèvola, esperonat pel seu insubornable amor a la terra, treballava intensament amb una fe tan abrandada com el devot amor que professava a la nostra música popular que jeia moribunda, asfixiada per la pols de l'oblit, de la feridora indiferència, de la mortal hostilitat. Junt amb M. Cubeles, havia fundat l'Esbart Verdaguer essent-ne membre de la Direcció Artística junta-ment amb M. Cubeles, A. Cirici, J. Picas, O. Pasqual i J. Mainar, i esdevinguent-ne President del mateix durant dos anys, si la memòria no ens és infidel; i pels 49-50 fou fundador junt amb els Srs. Salvador Millet, Mainar, Cubeles, i d'altres persones interessades per les danses populars catalanes, de l'Obra del Ballet Popular, que té com a finalitat la promoció, conservació i exaltació de la sardana i de les danses tradicionals. Havia vingut dues vegades a Girona com a director musical de l'Esbart Verdaguer, de bracet amb l'èxit més apoteòsic. Al Teatre Albéniz en un Recital de danses organitzat pel Cercle Artístic de Girona el març del 1949, col·laborant-hi la Cobla Barcelona i els professors de l'Orquestra Bolero de Girona, tots sota la direcció d'en Lluís Moreno. Durant les Fires del 1953 estrenà al Teatre Municipal la seva obra musical «El Tarlà» amb guió de l'escriptor Tomàs Roig i Llop, inspirada en la llegend

GASSOL, s. a.

FABRICA HILADOS Y TORCIDOS

GASSOL FIBRAS, s. a.

FABRICA TEXTURIZADOS

GASSOL COLOR, s. a.

FABRICA DE TINTURAS DE HILADOS

MONAR TEXTIL, s. a.

FABRICA DE TEJIDOS

Plaça de Salt, 21

SALT - GERONA

da del Tarlà de l'Argenteria; amb figurins de J. Picas i coreografia de S. MeHo, i dirigint una Orquestra Simfònica de 32 professors i la Coral del Liceu Francès, obra més tard reposada al Palau de la Música Catalana de Barcelona. Entre xàfeces d'aplaudiments i d'entusiastes felicitant-lo, encara tingué un entranyable record per aquell llunyà, escut perdut ara irremissiblement. És un bocinet més de vida que perdem, no trobes? Però, se n'han perdut tantes de coses!, em digué en un to altament significatiu, posant-me les dues mans a l'espatlla en amical, germanívol gest.

Sí, la vida passa de pressa. Els principals protagonistes d'aquella, diguem-ne operació escut, ja no hi són. El mestre Lluís Moreno morí l'any 1948, però a Salt una placa amb el seu nom a un carrer, dóna fe de l'agraïment de tot un poble. El seu fill gran, en Lluís, ens deixava, aviat farà dos anys, treballant fins a darrera hora pel llegat cultural de la nostra terra. Pedagogia, composicions musicals, simfòniques i folklòriques, articles, assaigs, conferències. És l'ànima de la Caravana de la Flama de la Sardana que és càtedra ambulat de catalanisme pur i de fervor sardanista popular. Multitud d'entitats culturals i folklòriques d'arreu de Catalunya l'havien distingit com a president o soci d'honor. Li fou atorgada la Medalla al Mèrit Sardanista i fou proclamat, per unanimitat, President d'Honor de l'Obra del Ballet Popular. Fou Cavaller, primer, i després Oficial, de les «Palms Acadèmiques», ambdues distincions conferides pel Govern francès, i becat per l'Institut Francès de Barcelona per ampliar estudis musicals i de dansa popular al Conservatori de Música i al Museu de l'Home, de París. El dia 29 d'abril prop passat, amb motiu de l'arribada de la Caravana de la Flama de la Sardana a Sant Antoni de Calonge, el poble enter tributà un homenatge pòstum al seu fundador descobrint una placa que dóna el nom de Lluís Moreno Pallí a un carrer del poble

que el veié néixer.

La vida d'en Lluís, malauradament, ha estat molt breu. Seixanta-set anys, avui no són res. La seva trajectòria, però, no ha pas estat fugaç com una estrella errant. El seu treball ha estat constant arreu on es trobés. Durant el seu exili, internat al camp de concentració de Saint Cyprien, a França, durant el 1939-40, fou el Director de les escoles primàries establertes en aquell camp, amb uns noucents alumnes i uns dotze professors; i fundador i director, al mateix poc envejable lloc, d'un notable Orfeó, i encara, d'una altra Agrupació Coral a la presó de Reus durant 1940-41.

De la seva desaparició se'n féu compungit ressò tota la premsa de Catalunya i en el n.º 336 de «Presència» li dedicà un emotiu record el Sr. Joan Vidal i Gayolà que ja anys enrera, el 1969 i en el n.º 198 de la mateixa revista —un número especial dedicat a la sardana— realitzà una interessant entrevista a en Lluís Moreno entorn de la nostra dansa. Girona, l'Obra del Ballet Popular, la suposada crisi de la Sardana, la supervivència de la Cobla, foren els principals temes tractats. En Lluís afirma: «La Sardana no pot pas ésser folklòrica; és una dansa viva, una dansa que va evolucionant.»

Aquest és l'home. Aquest és, quin bo dóna dir-ho!, l'amic. Poc temps abans d'allitar-se, encara havíem parlat a casa meua en una visita no pas tan allargada com tots dos hauríem volgut. Ja no tenia aquell floc de cabell en constant insurrecció davant del front. Ara els seus cabells eren dòcils, un xic desordenats, triomfalment blancs. Però darrera els vidres de les ulleres, els seus ulls encara conservaven, quan em parlava de la benemèrita Obra del Ballet Popular, aquella fascinant lluisor il·lusionada de quan, als 18 anys, rebia del malaguanyat director Dídac Bover, la batuta per dirigir aquella massa coral modèlica que s'anomenà Orfeó Rosinyolenc de Salt.

GARAGE SPORT

JOSÉ CASALS

Servicio

DEUTZ
FRISCH

REPARACIONES, ENGRASE, LAVADO, ETC

Paseo Marqués de Camps, s/n.

Teléfono 20 44 72

SALT - GERONA

Josep M.ª Dubé i l'Associació de Veïns de Salt

Fa cosa de poc més d'un any, que fou creada l'**Associació de Veïns de Salt**. L'**Associació de Veïns**, nasqué com a portaveu de les inquietuds i problemes de la població, i venia alhora a omplir el buit que es produïa amb la incorporació de SALT a GIRONA.

De fet aquest buit no ha estat total, doncs si bé l'**Ajuntament** com a tal ha desaparegut, es va constituir la **Comissió Coordinadora d'Obres i Serveis**, que formada per la mateixa gent que regia l'antic Ajuntament, ha tingut com a objectiu bàsic, fer més fàcil la incorporació a Girona que fèiem referència. I aquesta no ha estat tan traumàtica ni difícil com al principi hom podia suposar.

Ara bé, la **Comissió Coordinadora** té una data fixa per a la seva desaparició; en principi se senyala el febrer del 77, quan es celebrin les pròximes eleccions municipals. Quan això succeeixi, l'**Associació de Veïns** haurà de prendre la responsabilitat de defensar i vetllar pels legítims interessos del poble, que suposen un conjunt de més de 15.000 persones.

Per aquest motiu ens ha semblat adient mantenir una conversa amb en JOSEP M.^a

DUBÉ, que és actualment el seu president.

JOSEP M.ª DUBÉ ens respon a les preguntes que li anem formulant:

—**Quina és la finalitat de l'Associació de Veïns?**

—La finalitat la mateixa paraula ho diu, l'Associació de veïns de tots els veïns de Salt. Tots hem de saber les nostres possibilitats davant l'Administració i hem de formar un tot, lligat amb la força que ens dóna el ser 15.000 ànimes.

—**Quan es va fundar l'Associació i per quins motius?**

—Abans que el poble de SALT fos absorbit per Girona, ja es plantejava el problema de la seva creació. No podíem admetre que la idiosincràsia i personalitat del nostre poble pequés sense cap defensa de cares a l'Administració.

—**Quines activitats duen a terme?**

—Les activitats són múltiples i variades. S'han presentat al Consistori de Girona suggerències, peticions i aclariments sobre diversos aspectes de la població

C/. Pedro Coll, 24. - Teléfono 20 07 68

SALT

CARPINTERIA
y EBANISTERIA
DECORACION

E. BARDERA

ELECTRODOMESTICOS,
OBJETOS DE REGALO Y
MUEBLES DE COCINA «YANY»

Ramón y Cajal, 17

Tel. 20 66 59 SALT - GERONA

«SOUVENIRS MARY»

Hnos.

Bonet

Artículos piel
y regalos

C/. Manuel de Falla, 38

SALT - GERONA

i que tots tenen molta importància: CARRETERA DE SALT, AMBULATORI, GUARDERIES, LLAR DELS JUBILATS, etc., etc.

—Hi han relacions amb la Junta Coordinadora de Serveis?

—La Junta Coordinadora de Serveis, almenys amb el que a mi personalment em toca com a President de l'ASSOCIACIÓ, i per boca del seu President, els contactes han estat sempre cordials. A fi de comptes si hem tingut alguns recels sobre la seva actuació han estat de forma, no de fons.

Perquè jo crec i estic convençut, que tant el seu President com tota la Junta han cercat el millor per al nostre poble, no sempre aconseguit, però sí em consta la seva preocupació per l'obtenció de tot el necessari i obtenible.

—Quines consideracions té l'Ajuntament de Girona sobre l'Associació de Veïns de Salt?

—Pels meus contactes amb el Batlle de Girona, puc dir que el seu intrès pels nostres problemes és total, i de les seves paraules puc deduir que no tenim perquè sentir-nos marginats a l'hora de la distribució de les pessetes quant a les obres i projectes.

Vull aclarir que només faig confiança en les seves paraules perquè crec que és un home d'honor; veu amb molts bons ulls l'Associació de Veïns i creu que és un bon puntal per al nostre poble.

—Què passarà a Salt quan la Junta Coordinadora cessi el proper febrer?

—Passar res, però tindrem molt més responsabilitats ja que no podrem donar les culpes a ningú.

Jo crec que parlo clar.

—No creu que hi hauria d'haver més lligams amb les altres entitats de Salt?

—És important tenir relacions i lligams en tot moment amb totes les entitats, siguin de la classe que siguin, sempre que la seva finalitat sigui en bé de la prosperitat del poble i de la seva gent. Ja siguin entitats culturals, recreatives, esportives o socials.

—L'Associació de Veïns només es pre-

ocupa d'uns determinats problemes, o té altres fins?

—L'Associació de Veïns treballa i treballarà per tots els problemes que afecten a l'antic municipi de Salt, i que són molt necessaris: ESCOLES, AMBULATORI, AIGUA POTABLE, GUARDERIES, LLAR PELS JUBILATS, TRÀFIC, EQUIPAMENTS. Aquests són, crec jo, el «leit motiv» de la nostra existència i per ells hem de lluitar per solucionar-los.

Ara bé, a més de solucionar aquests problemes, l'Associació vol aconseguir la participació i enriquiment de tots els veïns, fent actes culturals, socials o recreatius que beneficïen a tots els que vivim dins la població de SALT.

—Sí, l'Associació fa i vol fer totes aquestes coses... però creu que és prou coneguda?

—Crec que la nostra Associació no és prou coneguda a Salt, i pensem que hem de fer més propaganda per a fer-la conèixer, i mentalitzar a tota la gent que es facin socis i hi participin activament.

—Hi ha opinió i participació dels socis davant dels problemes?

—Els problemes són cada vegada més grans perquè la gent de Salt que coneix l'Associació ens demana cada vegada més. Però vull fer l'aclariment, que si sempre és bona la crítica constructiva, falta més gent que prengui consciència que la seva col·laboració personal és molt i molt important.

—És difícil davant del poble tenir la responsabilitat de President de l'Associació de Veïns?

—Aquí em toques la ferida amb el dit. És molta la responsabilitat. No sempre els punts de vista del President són acceptats com a tals. Jo penso que davant l'opinió pública no sempre se surt guanyant. Les crítiques són moltes; hi ha moments que no dormo pensant en aquesta crítica. Jo voldria no equivocar-me mai, però m'equivoco moltes vegades.

El meu defecte més gran és creure en la bona fe dels homes, però també és la que més satisfacció em dóna, perquè n'hi han molts d'homes carregats d'honradesa

1901-1976

75 Aniversari

FORN DE PA

d'en

Pau Masó i Fàbrega

Hernan Cortés, 14 - Tel. 20 42 86

SALT

BODES DE PLATI

d'una indústria flequera fundada per

En Pere Masó i Pla

i bona fe, però quan surt algun dels altres, sempre sents més el xoc.

—I des del seu lloc, com veu el futur de Salt?

—Jo veig amb molt d'optimisme el futur de Salt, sempre i quan tinguem una Associació forta i compacta. No crec pas que Salt es converteixi en un simple suburbi de Girona. Som un poble treballador i d'empenta amb moltes facetes positives. Tenim un jovent que no demana altra cosa que participar en les tasques més dures.

Per altra part, mentre sigui President, crec que els joves han de tenir la paraula oberta dins l'Associació, i per això els demano la col·laboració. Ells són els més indicats per tirar endavant les tasques i aconseguir noves fites cara Salt.

El que podem fer és deixar-los arrancar amb tota la seva força pròpia dels anys. Ajudem-los amb la nostra experiència, i obrim-los camí. Jo tinc una absoluta con-

fiança en el jovent. Potser perquè he estat marginat per una guerra?

—Per acabar, què els diria a tots els que no coneixen encara l'Associació?

—Jo diria a tots els veïns de Salt que es facin socis de l'Associació, i participin en totes les tasques que anem portant a terme. Que pensin que tenim diverses Vocalies (SANITAT, URBANISME, PREMSA, CULTURA, ENSENYAMENT, JOVENT, LABORAL, etc...), i se'n poden crear d'altres.

Necessitem la seva col·laboració. Necessitem recursos materials i humans si volem continuar lluitant pel nostre poble.

Que les hores que ens toca passar en reunions i treball, no siguin hores perdudes. Crec que totes aquestes hores en el rellotge de la vida no tenen preu.

Que els que som de Salt siguem doncs conseqüents amb aquestes paraules.

FITA-TRIGINER

Carpintería Mecánica

Mascarell

Promoción, venta y alquiler de
pisos, locales y plantas bajas
Trato directo

c/. Abad Oliba, 31 — Teléfono 20 18 90 — SALT - Gerona

PEDRA-ALIU

Carpintería - Ebanistería

Prudenci Bertrana, s/n.

Tel. 20 59 72 **SALT - GERONA**

Carbónicas

C R E U S

Por su gusto y buen
sabor **Gaseosa Creus**
es la mejor

SALT

ELECTRICIDAD DOMESTICA E INDUSTRIAL

CALEFACCION - FONTANERIA - GAS

INSTALACIONES

Vázquez Nogué

C/. Major de Salt, 234. - Tel. 20 43 70

Esteban Vila, 1, 2.º, 1.ª - Tel. 20 76 21

Roger de Lauria, 1, 4.º, 1.ª - Tel. 20 59 45

SALT - GERONA

1

2

3

4

5

6

ESCUTS DE SALT

Dia 25 de Juliol

a partir de les 8 del matí

**GRAN CONCURS PROVINCIAL DE
PETANCA**

a les pistes del C. PETANCA SALT

Participaran:

C. P. BREDA

C. P. SANT HILARI

C. P. G E i E G

C. P. MONTILIVI

C. P. Hnos. SABAT

C. P. CALONGE

C. P. CASSA

C. P. PALAMOS

C. P. SALT

C. N. FIGUERES

C. BOCHAS GIRONA

C. P. CERVIA

C. P. VIC

- - - ES DISPUTARA EL "IV TROFEU VILA DE SALT" - - -

AUTORITZAT PER LA FEDERACIO GIRONINA DE BOLOS

Escuts de Salt

(1) Escut de la Vila projectat i dibuixat pels mestres Moreno, pare i fill, l'any 1924, i ara reproduït pel Sr. Vila i Fàbrega. El salt d'aigua simbolitza de manera molt adient el nom de la Vila.

(2) El mateix escut, modificat en la forma, però contenint els mateixos elements, fou adoptat per la societat Casal Saltenc durant 1932-36.

(3) L'any 1949 l'Ajuntament, a proposta del batlle Sr. Joaquim Muñoz, decideix dotar a la Vila d'un escut. No es coneixia l'existència de cap, i s'adopta el de l'escola dels Srs. Moreno que compta ja, si bé de manera no oficial, 25 anys d'existència i obrava, per decisió dels seus autors, en poder meu. El prestar-lo a l'Ajuntament és per mi un honor. El ple del Consistori, decideix afegir-hi una espiga i una roda dentada. Els Srs. Mitjà, de Salt, i Riuró, de Girona, el resolen d'aquesta manera.

(4) La Real Academia de la Historia, de Madrid, atenent-se a raons d'estricta heràldica, li dóna el format definitiu que ara ostenta.

(5) Un antic segell rodó amb el nom de Salt donant la volta a una creu, ja esmentat al Diccionari de la Llengua Catalana, Ed. Salvat i Cia, S. C. i publicat també pel Sr. F. Carreras Candi a la seva Geografia General de Catalunya. (J. Botet i Sisó de Girona; vegi's Gran Enciclopèdia Catalana).

(6) Escut que segons el notable heraldista Manuel Bassa i Armengol, profundament versat en aquestes qüestions, hauria d'ésser el representatiu de la Vila. AHudint a les circumstàncies històriques del segell anterior, ens diu el Sr. Bassa i Armengol: «Té regust de la seva ascendència sigilogràfica local i ja usats tots els seus elements amb anterioritat.»

P. M. i F.

POÈSIA

PATRIARCAL

*Quan sigui vell, i vingui la vesprada,
jo voldria trobar'm dels néts voltat,
reposant com l'arada abandonada
sobre el camp tardorenc tot just llaurat.*

*Sentiria en els vidres entelats
trucar Novembre amb una mà crispada,
mentre al lluny, damunt dels nous sembrats,
es difuma la posta ensagnantada.*

*...I diria als infants: «Molts anys enrera,
un vell, com jo, una rama d'olivera
féu posar-me darrera de la porta,
perquè la Pau fes sempre estada aquí...»*

*Si demà, bon matí, la trobeu morta,
poseu-hi un brot novell, pensant en mi».*

MIQUEL DE PALOL

"Actividades Socio-Culturales"

El Club Petanca Salt de Jubilados y Simpatizantes, ha llevado a cabo diversos actos de marcado aspecto social. Como los más representativos podemos citar la comida de hermandad que se celebró en Olot y que sirvió para homenajear al miembro más antiguo de la Entidad, D. Francisco Collell y a D.ª Paula Font, pionera en la Asociación y en su momento campeona provin-

cial de Petanca. Esta celebración tuvo su primordial significación en el elevado número de acompañantes que quisieron sumarse y participar activamente en tan singular reunión.

Más adelante, el Club, a instancias de su patrocinadora, la mencionada D.ª Paula Font, organizó una Competición dedicada exclusivamente a todos los asociados, siendo esta iniciativa enormemente alabada.

En el transcurso del mes de noviembre pasado, se celebró la anual Asamblea General, la cual constituyó un verdadero acontecimiento, ya que por parte de la Junta Directiva se expusieron una amplia gama de proyectos, que fue-

AUTO-ESCUELA

San Cristóbal

¿DESEA APRENDER A CONDUCIR?

En **SALT:**

Avda. Menéndez y Pelayo, 11

En **SAN NARCISO:**

Avda. San Narciso, 85

En **SANTA COLOMA:**

C/. Calvo Sotelo, 2 y 4.

En **LA ESCALA:**

Avda. Ave María, s/n.

CONSTRUCCIONES

AURICH

Oficinas y Almacén:

C/. Major de Salt, 314

Tel. 20 75 02 **SALT - GERONA**

José
Parramón
Maurici

SEGUROS GENERALES

Passeig Verdaguer, 11, pral. 1.^a

Tel. 21 13 45 **SALT - GERONA**

ron gratamente aprobados por los asambleistas y que sirvieron para corroborar la confianza depositada en la Dirección.

Nos situamos ya a finales de año, concretamente en el día 26 de diciembre, en el cual y en las instalaciones del Club, tras otra manifestación social-deportiva, se obsequió a la totalidad de la Asociación, incluidos sus respectivos familiares, con un aperitivo que tuvo además como trasfondo la virtud de estrechar más, si cabe, la excelente armonía que reina en la Entidad. En esta ocasión y como anteriormente lo fuera D. José Casals, la organización del mismo corrió a cargo de D. Francisco Coll.

Ya dentro del presente año y por iniciativa de nuestro Presidente de Honor y Fundador de la Petanca en Salt, D. Pere Vilà Masachs, se desarrolló una Competición de Petanca, reservada exclusivamente a los jugadores jubilados

del Club, la cual sirvió para poner de manifiesto la enorme afición que sienten nuestros mayores por la mentada especialidad.

Recientemente el socio y miembro de la Junta Directiva D. Juan Casanovas Llobet, puso de manifiesto a la misma, su intención de dotar a un Torneo de Petanca de unos Premios y Trofeos, realizados artesanalmente por él mismo, asintiendo la Junta con sumo agrado a tal petición, por lo que con gran participación de equipos, se llevó a efecto en medio del general entusiasmo y admiración hacia su promotor.

Esta ha sido a grandes rasgos, la trayectoria del Club a lo largo del año en cuanto a actividades sociales se refiere, actividades que día a día van incrementándose, merced al buen nombre que nuestra Entidad se está ganando dentro del ámbito petanquista provincial.

ANTONIO ECHAVE

**DEPORTES
ARMERIA**

Nadal

Caza, Pesca y Deportes en general
Gran surtido en Petanca

C/. Major de Salt, 198 (Pl. del Pi)
Teléfono 20 78 79

SALT - GERONA

Hogar del Mueble

C/. Major de Salt, 46-50
Teléfono 20 33 18

C/. Santa Clara, 53
Teléfono 20 06 93

GERONA

El Dr. Ramon Sambola

Era fill del Pirineu verd i negrenc, sota el Port de la Bonaigua. Una vegada que vaig anar a Sort, va quedar molt content de la impressió que me'n vaig emportar de la seva terra. La va dur sempre en el cor i en la parla.

La medicina general sustentava l'àmplia base d'ulteriors estudis als quals més tard s'hauria de lliurar. La professió general de metge interessava tot l'home; els problemes de la psicologia i de la psicopatia n'eren el perfeccionament. Era un culte bibliòfil.

Era un home de sentit comú. S'identificava amb el malalt i la seva família. En preveure el futur d'algun pacient, per al qual aconsellava un determinat cúmul d'avertiments, ell mateix amb mi, havia anat a veure l'àmbit on seria acollit, donava consells escaients i es posava d'acord amb els qui havien de perfeccionar el seu tractament. Ordinàriament era reservat i, poc o gens, li translluïa la gravetat de les pròpies responsabilitats.

Era un cristià sincer. Sense estridències va ser present a l'Acció Catòlica. Estimava l'Obra d'Exercicis. Li era familiar el Missal Romà. Seguia fidelment l'Any litúrgic, estimava el cant gregorià i la seva presència diària a l'Eucaristia era un estímul més per a la bellesa i la dignitat del culte. A manca d'escolans era un acòlit més. Moria en acabar de participar en la missa i en acabar de combregar; en sortir de l'església, sostingut en els meus braços, encara volgué fer la genuflexió al Santíssim Sagrament.

Posseïa una fe a tota prova. Tenia una confiança il·limitada en la divina Providència. Sentia un amor ample envers els germans; no deia mai mal de ningú, ni menyspreava el diagnòstic d'altri. Per seguir el curs d'una malaltia feia dues i tres visites per jornada. La paciència, extraordinària, no solament en escoltar el malalt, en consolar-lo i encoratjar-lo, ans bé també amb els qui l'havien de tractar explicant amb detall la forma de donar i aplicar els medicaments. Suauement comunicava força i valor moral.

Senzill com un colom, no tenia amagatalls — encara que prudent i circumspecte, callat i cautelós. Perdonava. No tenia enemics. Tenia un cor sensible per les necessitats socials. Va ser president de l'Associació d'antics alumnes salesians i va promoure l'edificació de blocs de cases per a famílies humils. Amb fidelitat assistia puntualment a les reunions de la Junta diocesana d'Acció Catòlica i donava empena a totes les campanyes que es promovien amb criteri i consell assenyats. Tenia traça per llimar diferències i trobar el punt dolç en les qüestions espinoses. Mai no feia trencadissa.

El més gran de tretze germans havia nascut el 24 de març de 1884 a Sort (Lleida). Un 31 de desembre morí als vuitanta anys.

JOSEP TEIXIDOR, PVRE.

LIBRERIA

SANT CUCAT SA

- * Papelería
- * Material escolar
- * Libros de texto
- * Objetos escritorio
- * Dibujo técnico

C/. Angel Guimerá, 89 (junto esquina Paseo Marqués de Camps)

Teléfono 21 36 09

SALT - GERONA

CONSTRUCCIONES FRIGOLE, S. L.

Avda. Generalísimo, 50

Teléfono 4

BESCANÓ (Gerona)

MONSENYOR SEBASTIA PUIG I NAVARRA

No cal dir que era tan contradictori com som tots si fa no fa. Era un empordanès de soca-rel: caràcter obert, casolà, sorollós i burleta. Un ta-

Matas Cataluña

PEDRO TEIXIDOR

VENTA Y REPARACION MOTOCICLETAS

MONTESA - DUCSON - DERBI - HONDA - GIMSON - DUCATTI

VESPINO - PEUGEOT

Carrer Major de Salt, 307. - Tel. 20 93 67

SALT - GIRONA

Contratista de obras

*Ramón
Casacuberta
Badosa*

José M.ª de Sagarra, 9

Teléfono 20 08 45

SALT - GERONA

Gestoría Administrativa

CARBONELL

...a su servicio

Ronda Fernando Puig, 1

Tels. 20 57 24 y 20 56 66

GERONA

rannà prompte a la broma, als acudits, a la dita, al refrany i a la gresca. Tenia molts amics, cap enemic. Fruïa fent-la petar adés amb en Pere, adés amb en Pau, hores i hores, tot passant i repasant una, deu, cent vegades, el mateix rosari llarguíssim i divertidíssim d'anècdotes entre riallada i riallada. Era home d'anècdota, de digestió lenta, de son pesat.

Enfront d'aquesta fesomia popular s'hi alçava de sobte, molt sovint, com una segona naturalesa, l'home d'estudis eclesiàstics, el senyor del renaixement, l'esperit de cos, la dèria de l'escalafó, la pruija dels mèrits, el rector amb dues erres... Predisposat als grans gestos, les grans paròdies, l'enfarfec insubstancial de les cerimònies.

Era home del seu temps. L'estimava fins al punt de romandre-hi fidel quan ja era història i només història. I aquesta fidelitat a la seva època, al seu temps, li va durar tota la vida! Crec que era el darrer representant d'una època barroca, esqueixada, dramàtica i apassionant, dura i exquisida alhora. Duia el vell temps tan endins que li amagava al claror del nou. Ell no va canviar mai, el temps sí. De fet havia «renascut» l'any 39 i ja no va donar mai més corda al rellotge. Després de la guerra civil i de la pseudo-mística triomfalista dels primers anys post-bèl·lics, enyorà sempre les desfilades, els desplegaments d'estendards, les processons multitudinàries, l'oripell d'un cristianisme a toc de trompeta i de tabal... i ja no va pair el daltabaix del Concili ni tota la resta. Em consta que hi va patir perquè no ho entenia. Era superior a les seves forces i a la seva edat.

Tractava els laics com a persones d'una altra categoria naturalment inferior.

Més amic de la forma que del fons, Mossèn Puig tenia en molta estima la majestat de la vestimenta, la fastuositat externa en els actes i les manifestacions de cara al públic mentre per paradoxa a casa duia una sotana enorme, vella i amplíssima com una tenda de campanya d'autèntic rector rural i un casquet de l'any de la picor...

I és que en el fons ho era un rector rural. Empeltat, però de la untuositat, la «diplomàcia», el tiquet i la magnificència d'un monsenyor romà del quatre-cents... Era monsenyor i se'n sentia com si tota l'Església en depengués de la seva monsenyoria. Mecenes, paternalista, curial i sorneguer.

No era puntual.

El segle dinou i tota l'oratoría del segle romàntic! Majestàtica, increpant, lírica, sonora i desmesurada a cor què vols! Cisellava incansable la parrafada llarga, el període castelarià, la cita «clàssica», la sentència arrodonida, la frase lapidària!

Llegia pocs llibres. Gairebé tots de sermons.

No tenia mai un no per a ningú que li demanés un favor.

Era agraït fins a l'extrem. No era gasiu sinó generós. Era, quan volia, molt senyor.

Estimava la parròquia, la seva parròquia. El poble, el seu poble.

Reposi en pau.

SALVADOR SUNYER

LA CATALANA

Companyia d'Assegurances

Sempre a l'avantguarda de les més modernes tècniques asseguradores, es complau en oferir el seu assessorament per una completa garantia dels seus béns mobiliaris a través de les nostres pòlisses de multirrisca, especialment adaptades pels COMERÇOS en general i les VIVENDES particulars.

Per altra part, els nostres Plans PROA (assegurances de Vida amb participació en els beneficis) garantitzen la certesa d'una protecció a la família envers la PREVISIÓ, ESTALVI i RENTABILITAT.

Utilitzi els nostres serveis d'assessorament a través de la Delegació de **SALT**

C/. Angel Guimerà, 47. - Tel. 21 45 75

o bé directament a la Sucursal de **GIRONA**

C/. General Mendoza, 1. - Tel. 20 61 00.

112 anys de gestió eficaç

... I ESTATUT D'AUTONOMIA!

Els reiterats intents de solucionar el problema català, que arrenca del decret de Nova Planta, van culminar l'any 1932 en la promulgació de l'Estatut de Catalunya, tal com va quedar després d'haver passat pel sedàs del parlament de la República.

Eren notables les diferències que hi havia entre aquest Estatut i l'anomenat Estatut de Núria, redactat un any abans per una comissió d'experts formada per Jaume Carner, Pere Coromines, Rafael Campalans, Martí Esteve i Antoni Xirau, i plesbicitat pels ajuntaments catalans i en referèndum popular per una immensa majoria de vots a favor.

L'oposició anticatalanista d'un sector de les Corts, majorment de dretes, acabdillat per A. Rojo Villanova, J. Ortega i Gasset i Miguel Maura, aconseguí que fossin considerablement retallades algunes de les seves atribucions.

Així i tot, aquest Estatut satisfieia essencialment les aspiracions autonomistes del poble català, puix que amb ell la llengua catalana esdevenia idioma oficial a Catalunya, la Universitat de Barcelona obtenia un règim especial autònom i el Parlament Català, elegit per sufragi universal, podia legislar sobre qüestions de dret civil i penal i, per mitjà del Govern de la Generalitat de Catalunya, tenia cura de la hisenda local, el règim administratiu i municipal i l'ordre públic.

Aquesta satisfacció fou expressada, immediatament després de l'aprovació de l'Estatut pel President Francesc Macià, en unes declaracions al diari madrileny «El Sol», de les quals reproduïm el següent paràgraf: «Jo veig en

l'Estatut un esdevenidor molt formós per a Catalunya, tant en el sentit material com en l'espiritual, i forçosament ha d'influir perquè els altres pobles d'Espanya sentin els mateixos anhels de regeneració i de generositat, i així aquests elevats sentiments portaran en si la constitució d'una nova Espanya digna de figurar entre els pobles més avançats del món.»

Ara, dins la relativa llibertat de manifestació tolerada per l'actual govern, es torna parlar d'autonomia per al nostre país i àdhuc s'està elaborant oficialment un projecte de règim administratiu especial que haurà d'unificar les quatre «províncies» catalanes.

Però, caldrà no confondre el sentit i l'abast d'aquest règim especial, concedit gratuïtament i concebut com una simple descentralització administrativa, a la manera de la Mancomunitat de 1914, amb una veritable autonomia político-administrativa comparable a la de l'Estatut de 1932, tot i les seves limitacions.

Aquest règim especial pot representar un primer pas, fruit d'una situació transitòria en el procés de democratització tot just iniciat. Com que, ara com ara, es tracta d'un procés lent, lentíssim, d'un caminar amb peus de plom, mirant més endarrera que endavant, no fóra assenyat de creure que l'autonomia ens caurà del cel i que no s'haurà de lluitar aferrissadament i sense defallença per assolir-la. És un trofeu que demana molt d'esforç i sacrifici. Però, val la pena d'aspirar a la seva consecució.

Efinsa s.a.

División Inmobiliaria
del Grupo Ecisa

CONJUNTO RESIDENCIAL RUYRA Salt (Gerona)

Pisos exteriores y soleados de 3 y 4 habitaciones,
ascensor, aparcamiento interior privado y zona ajardinada
con juegos para niños.

Renta Limitada: Exentos de impuestos durante 20 años.

Facilidades de pago hasta 12 años.

Informes sin compromiso en la oficina de la obra.

Horas de visita: de 4 a 8 tarde.

Piso de muestra visible

Construídos con la experiencia
y garantía de Ecisa.Cia. Constructora S.A.

Efinsa s.a.
Inmobiliarias Asociadas

Santa Eugenia, 18 - 2ª - 3ª
Teléfono 20 43 40
Gerona

Miquel de Palol i Felip

Neix a Girona el febrer del 1885, i mor, també a Girona, l'agost del 1965 poc després d'haver complert els 80 anys.

La seva vocació literària es despertà de molt jove; de la mà del seu pare, Pere de Palol i Poch, poeta, també, de la Renaixença catalana a Girona, publicava els seus primers poemes a la Revista «Lo Gironès» ja a l'edat de 16 anys.

Al 1905 feia el seu primer treball seriós publicant un recull de Poemes, titulat «Roses» que ja mereixia els elogis de Maragall, el qual el va animar a participar, l'any 1909, en els Jocs Florals de Barcelona, particularment lluïts per celebrar-se aquell any, el Cinquantenari de la seva fundació. En aquests Jocs Florals va guanyar el Premi Extraordinari donat pel Sr. Fastenrath, alemany catalanòfil. El mateix any 1909 guanyava, també, el premi de la «Biblioteca del Poble Català» amb una novel·la «Camí de llum», que aquest any 1976 ha estat reeditada per Edicions 62, amb un pròleg de l'especialista anglès en literatura

PIEDRAS, MARMOLES y GRANITOS

Talleres Anglada

Capuchinos, s/n. (Las Canteras)
Teléfono 20 60 98

GERONA

PUERTAS ENROLLABLES
CARPINTERIA GALVANIZADA
CARPINTERIA DE ALUMINIO
ESTRUCTURAS PARA CUBIERTOS

CONSTRUCCIONES METALICAS RIERA, S. A.

c/. Major de Salt, 308 - ☎ 20 41 17 - SALT - Girona
Talleres en Montfullà - ☎ 94 de Bescanó

catalana Alan Yates, el qual considera que Miquel de Palol té un lloc destacat dins les lletres catalanes de començament de segle. A aquesta novel·la va seguir una altra obra en prosa, «Llegendes d'amor i de tortura».

La seva vocació, però, era la poesia. A pesar de que ha deixat poca cosa editada —«Roses», «Poemes de tarda» en dues edicions, 1914 i 1922— ha deixat molta poesia dispersa en revistes, periòdics de l'època, i sobretot la seva participació en els Jocs Florals que a Girona i a altres poblacions de la província es varen celebrar durant els primers trenta anys del segle.

Escrigué, aiximateix, obres de teatre, com «Senyoreta Enigma» i «Enemic amor», que foren estrenades per la companyia Maria Vila-Pius Daví, de gran prestigi en aquella època. També en teatre guanyà, l'any 1922 el premi del «Cercle de Lectura» de Reus, amb l'obra «Petites tragèdies».

Miquel de Palol fou un home d'una gran sensibilitat i d'una humanitat extraordinària; per això no podia oblidar als infants i escrigué, per a ells, una sèrie de contes que es publicaren a la revista «Ploma i llapis» que, dirigida pel mestre Sebastià Pla, era repartida a tota la mainada de les escoles gironines.

Després de la seva mort, a l'any 1972 s'ha editat un llibre de memòries «Girona i jo» en el que explica la seva vida d'escriptor junt amb els seus companys Prudenci Bertrana, Carles Rahola i Xavier Montsalvatge. En aquest llibre posa de manifest tot el seu amor a Girona i a les terres que l'envolten i descobreix a les generacions actuals una Girona inèdita i desconeguda.

El seu gran amor a Girona, fou, com ell mateix explica, el motiu pel qual es reclogués en ella fugint dels ambients intel·lectuals de Barcelona, cosa que motivà que la seva figura i obra sigui desconeguda per tanta gent.

Home d'inquietuds polítiques i socials intervingué en la política gironina com a membre d'Acció Catalana, siguent conseller de l'Ajuntament durant els anys 1931-1933. Però les circumstàncies històriques viscudes pel nostre país feren que es retirés completament de la vida pública, fent la vida d'un ciutadà qualsevol, sense deixar, però, mai d'escriure i augmentar una obra que, ara, comença a despertar l'interès dels estudiosos.

ESTABLECIMIENTOS

PIO XII, S. A.

- ALIMENTACION
- MENAJE
- CONFECCION
- LENCERIA
- DROGUERIA

SALT - GERONA
C/. Pío XII, núm. 1
Teléfono 21 37 79

SUCURSALES:
FIGUERAS
Méndez Núñez, 43
Teléfono 50 24 14

ANGLES
Triassa, 36
Teléfono 731

FIESTA MAYOR DE SALT

Días 24 - 25 - 26 y 27 de Julio de 1976

PROGRAMA DE ACTOS Y FESTEJOS

Sábado, día 24

Tarde, a las 16 horas

Grandes partidas de Botxes en las pistas del Paseo del Carrer Major de Salt. Patrocinado por Cerrajería Mecanica Torrets y Prats de Anglés.

Tarde, a las 18,30 horas

Inauguración de la Fiesta Mayor con estupenda sesión de baile en el Entoldado, a cargo de la «GRAN ORQUESTA INTERNACIONAL MARAVELLA».

A la misma hora: Espectacular pasacalle amenizado por la Banda Militar de Gerona.

Noche, a las 23 horas

Selecta verbena de SAN JAIME en el entoldado, con nueva actuación de la «GRAN ORQUESTA INTERNACIONAL MARAVELLA» que, alternará con el conjunto «LOS PALADINES» y su aplaudido cantante, Fernando Mendoza.

En el transcurso de la misma, tendrá lugar la elección de la «PUBILLA DE SALT 1976» y sus DAMAS DE HONOR, las cuales serán obsequiadas con regalos conmemorativos gentilmente ofrecidos por las acreditadas firmas «COCA-COLA», «KAS» y TRI-NARANJUS».

Domingo, día 25

Mañana, a las 8 horas

Salida del «Il Quo-vadis Sant Jaume», junto a la Piscina Municipal.

Mañana, a las 9 horas

Interesante exhibición en el Entoldado a cargo del «CLUB DE JUDO GERONA» en las modalidades de Karate, Judo y Defensa Personal, efectuándose al final de la misma la entrega por parte de la Comisión de Festejos de una placa conmemorativa de este acto.

A las 11 horas

Gran Festival de Circo Infantil familiar y variedades en el Entoldado, con la actuación de renombrados artistas y payasos, en colaboración de Banca Catalana, Caja de Ahorros Provincial y Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros, siendo obsequiados nuestros pequeños con refrescos galantemente cedidos para este fin por las distinguidas productoras «COCA-COLA» y «KAS».

A las 12 horas

En las Iglesias Parroquiales de SAN CUCUFATE y SAN JAIME, solemnes Oficios Religiosos en Honor del Santo.

A continuación, desfile-pasacalle a cargo del renombrado grupo de «Majorettes», con un recorrido por las principales calles de la población, dirigiéndose al Entoldado, donde se estará celebrando el gran Festival Infantil.

Tarde, a las 17 horas

Nuevo recorrido por las principales calles del grupo de «Majorettes» que, con sus vistosos uniformes y bonitas evoluciones rendirán trayecto con exhibición frente al Entoldado.

Seguidamente gran sesión de bailables, en el mismo, con la presentación del famoso cantante italiano «AL BANO» y su conjunto, actuando además los aplaudidos conjuntos «SETSON» y «LOS FLAMER'S», con MARIA JOSE.

Noche, a las 23 horas

Segunda actuación en el Entoldado del fabuloso cantante «AL BANO» que, juntamente con los conjuntos «SETSON» y «LOS FLAMER'S», con MARIA JOSE, nos deleitarán con sus mejores éxitos de su extenso repertorio.

Lunes, día 26

Mañana, a las 9 horas

En el Entoldado y organizado por el «CLUB D'ESCACS SALT» intervención del gran Maestro Internacional ARTURO POMAR, que disputará 30 partidas simultaneas con acreditados ajedrecistas provinciales.

A las 13 horas

Interesante concierto de sardanas y música para Cobla en el Entoldado a cargo de la Cobla-Orquesta «LA PRINCIPAL DE LA BISBAL» que, interpretará las siguientes piezas:

Sardana: CARMETA	Juli Garreta
Sardana: CALA S'ALGUER (Tible, Joan Parés)	Ricard Viladesau
Sardana: NO T'EN VAGIS AMOR MEU	Josep Serra
Sardana: DAVANT LA VERGE	Enric Morera
BALLET: LA MOIXARANGA d'Algemesí	Joaquim Serra

Tarde, a las 19 horas

Estupendo baile en el Entoldado amenizado por la orquesta «LA PRINCIPAL DE LA BISBAL», alternando con el conjunto «MARIA ANGELES y LOS IRIS».

Noche, las 9,45 hcras

Reparto de premios a cargo de las pubilias a los ganadores de los tres primeros puestos del «Il Quo-vadis Sant Jaume».

Noche, a las 22 horas

En el Campo de Deportes del C. de F. SALT, «XIV GRAN CONCURS DE COLLES SARDANISTES», valedero para el Campeonato de Cataluña, con magníficos Trofeos y premios en metálico y la intervención de las Coblas «LA PRINCIPAL DE LA BISBAL» y «SELVA BRAVA». Al finalizar, sardanas para el público asistente.

A las 23 horas

Extraordinaria sesión de baile de despedida en el Entoldado, con nueva actuación de la orquesta «LA PRINCIPAL DE LA BISBAL» y el conjunto «MARIA ANGELES y LOS IRIS».

Martes, día 27

Noche, a las 10,45 horas

En el monumental Entoldado metálico cubierto, fabuloso FIN DE FIESTA, con la presentación del gran espectáculo arrevistado de RICARDO ARDEVOL:

«CARRUSEL 76»

c o n

HERMANOS CALATRAVA	—	Los locos del humor en parodia musical
JOSE CASA	—	Galán de a canción catalana
GLORIA PADDY	—	Super-vedette acordeonista internacional
MARLIK Y PLANS	—	Discolante pareja cómica
LITA CANSINO	—	Estrella de la canción española
TRIO BARCELO	—	Ritmo y fantasía
RICARDO ARDEVOL	—	El locutor-animador más popular de Cataluña

Acompañamiento musical	:	Conjunto «FLAMER'S»
Efectos de luminotecnia	:	MIGUEL GASCH
Dirección y presentación	:	RICARDO ARDEVOL

Es una programación de «ESPECTACULOS MUNDI-SHOW»

Rambla Generalísimo, 41 — G E R O N A

Audiciones de Sardanas

SABADO DIA 24

Noche, a las 22 horas

- 3— Sardanas frente al Entoldado
Cobla: «MARAVELLA»

DOMINGO DIA 25

Mañana, a las 12 horas

- 3— Sardanas frente al Ayuntamiento
Cobla: «SELVA BRAVA»

Tarde, a las 17 horas

- 6— Sardanas en la Plaza de Salt
Cobla: «SELVA BRAVA»

Noche, a las 22 horas

- 6— Sardas en la Plaza del Vehinat
Cobla: «SELVA BRAVA»

LUNES DIA 26

Mañana, a las 12 horas

- 3— Sardanas en la Plaza Gaudí
Cobla: «SELVA BRAVA»

A las 13 horas

- Concierto de sardanas y música para Cobla en el Entoldado
Cobla: «LA PRINCIPAL DE LA BISBAL»

Tarde, a las 17 horas

- 6— Sardanas en la Plaza del Vehinat
Cobla: «SELVA BRAVA»

A las 18 horas

- 3— Sardanas frente al Entoldado
Cobla: «LA PRINCIPAL DE LA BISBAL»

Noche, a las 22 horas

En las instalaciones deportivas del «C. de F. SALT»

«XIV GRAN CONCURS DE COLLES SARDANISTES»

Valedero para el Campeonato de Cataluña

Valiosos Trofeos y premios en metálico

Sardanas para el público asistente

Coblas: «LA PRINCIPAL DE LA BISBAL» y «SELVA BRAVA»

Notas

La Comisión se reserva el derecho de modificar el orden del Programa, si causas ajenas la obligan a ello.

Los ABONOS y PALCOS NO SERAN VALIDOS para la función de Variedades que tendrá lugar el martes, día 27, por la noche.

El Entoldado será metálico y cubierto en evitación de posibles inclemencias del tiempo y otros riesgos.

Audición extra de Gerona en Fiestas, La Voz de Gerona transmitirá en directo gran parte del programa de actos.

LA COMISION,

La Cultura Catalana: una realitat

Avui la Cultura Catalana, és una esplendorosa realitat. Això tanmateix, no vol pas dir que la seva «normalització» sigui total i adequada, però si la comparem amb els anys més immediats a la post-guerra, veiem una enorme diferència, que va des del buit més complet fins a la gran quantitat i qualitat de manifestacions que avui dia tenen per finalitat donar testimoni de l'existència de la Cultura Catalana.

La guerra civil del 36, va trencar amb la brillant i multiforme vida cultural que havia existit als anys de la República. I els anys 40, 50, i fins a mitjans del 60, Catalunya va emmudir i una llarga nit, extraordinàriament lenta, va caure damunt les manifestacions més intrínseques de la cultura catalana. L'idioma català, i tota una cultura de llarga tradició europea, van quedar sotmeses a un greu error: la de ser un dels perdedors de la confrontació civil.

Gràcies a l'esforç heroic i tenaç d'alguns grups i de determinades persones, es va aconseguir anar remuntant tot aquest buit en que va quedar immersa la Cultura Catalana. La cosa no va ser ni fàcil ni immediata. Emprant paraules de Salvador Espriu, el poeta català més important actualment, diríem que la represa fou lenta i a poc a poc es va anar pujant els esgrancs que ens portarien fins a la realitat actual.

I si un dia, no es podien ni sentir tocar sardanes, ni recitar en públic les més inofensives poesies en català, ara tot allò ens sona com una cosa absurda i normal. Perquè ho tenim ben bé al nostre costat, i ens sona a tan quotidià, que gairebé no en fem cas, precisament per això, perquè és una cosa comuna i normal.

Si el folklore, la cultura més simple i la poesia intimista foren les primeres passes de la represa, gràcies a la constància i «tossuderia» de molts catalans, es van aconseguir noves fites. La primera fou el llibre com a vehicle de comunicació cultural. I a continuació, un moviment de molta transcendència: la «Nova Cançó». Als primers llibres de poesia s'afegeixen altres de novel·la, de teatre i narració. Després vindran els d'assaig, els d'història, els de contingut social... fins esclatar als nostres dies amb els de caire polític. Cada fase de publicacions són noves conquestes vers la «normalització», tan anhelada, per cert. Es pot dir que és a mitjans del 60, quan es produeix el primer gran «boom» de llibres. Surten importants editorials i es tiren edicions, força elevades, si tenim en compte el restringit mercat català. Aquest floreixement cultural respecte als llibres del «boom», va passar a la consegüent estabilització, i avui es continua publicant de tot tipus i amb tota classe de temes, amb les més diverses varietats.

En aquest panorama podríem senyalar com a punts importants: la GRAN

CONSTRUCTOR PIEDRA ARTIFICIAL

Melitón Boada Riera

LE OFRECE SUS SERVICIOS

Taller: C/. Miguel de Palol, 10

Teléfono 20 52 37

SALT - GERONA

Construcciones

SOCIEDAD LIMITADA

A

M

— PRESUPUESTOS

— CONTRATAS

E

Teléfono 20 43 97 (2 líneas)

Calle de la Cruz, 18, 1.º. B

R

GERONA

ENCUADERNACIONES DE LIBROS Y REVISTAS

ESTEBAN PLANELLA

C/. Industria, 28. - Tel. 20 51 86

SALT

ENCICLOPÈDIA CATALANA de la que han sortit ja 8 volums dels 14 que tindrà, l'aparició de REVISTES escrites íntegrament en català: SERRA D'OR, ORIFLAMA, PRESENCIA, TELE-ESTEL (ja desaparegut), L'INFANTIL..., etc. i la creació o potenciació de noves entitats dedicades primordialment a difondre la cultura catalana, com podrien ser ÒMNIUM CULTURAL i L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, per esmentar només les més importants.

L'altre camp important, com hem assenyalat, és el de la «Nova Cançó». La nova cançó catalana, nascuda a principis del 60, és potser el fenomen cultural i popular amb més transcendència de tota la post-guerra. Aquest moviment, començant amb els «Setze Jutges» i arribant fins al gran nivell assolit avui dia, té una importància extraordinària i singular dins l'estat espanyol. La nova cançó ha servit de mitjà d'expressió de tot un poble, per a reivindicar la seva personalitat i conservar la seva llengua. Ha donat testimoniatge dels anhels i inquietuds del poble català, arribant als més diversos àmbits i capes populars. A part, que cal destacar la gran qualitat tant poètica com musical de la majoria dels cantautors. Qui és de tots nosaltres que no ha sentit parlar de Raimon, Lluís Llach, Serrat, La Trinca o M.^a del Mar Bonet... Ben segur que són noms coneguts per tothom i que han omplert en nombroses vegades les sales dels nostres teatres, centres culturals o envelats. I el més important: la perfecta i compenetrada comunicació entre cada cantant i cada públic. La Cançó catalana encara té un gran paper per jugar, i segurament, donarà molta «més guerra».

Si el llibre i la cançó han estat els pilars bàsics de la represa, hi han hagut altres camps on encara no ha reeixit el treball que s'hi ha dedicat, i que s'ha d'esmerçar-hi: ens referim a l'ensenyament. Aquí hi ha hagut molt voluntarisme per part de sectors i de persones que han vist la importància que tenia aquest camp. Però en mancar l'ajut i el beneplàcit estatal la taca d'oli originària no ha acabat d'escampar-se del tot. De fet en força escoles, l'ensenyament del català es fa. De totes maneres hi han indicacions que no a tot arreu és igual, i que en alguns col·legis es té arraconat. Sens dubte aquest àmbit és el que cal dedicar-hi més temps i empenys, doncs l'ensenyament del català —i en català— té molta transcendència per a la formació i arrelament dels infants a la societat de la qual formen part.

Per altra banda si el sector de l'ensenyament de la llengua encara no ha estat normalitzat —hi han moltes llacunes—, el mateix s'hauria de dir en el camp dels mitjans de comunicació social —premsa, ràdio i tv—, molts dels quals són més que re sengrunes i fetes a hores intempestives, que una resposta seriosa a unes necessitats reals.

El que sí és cert és la rebuda i acolliment que ha tingut el nou diari —AVUI—, el primer que molts hem vist escrit totalment en català. Apart de la informació, ben donada per cert com podria ésser en altres diaris, fa tasca bàsica de comunicar-nos i traduir-nos en català totes aquelles notícies que estàvem acostumats a llegir en castellà, i de vegades no sabíem expressar-les en la nostra llengua...

La cultura catalana va endavant i seguirà amb tota l'empenta per poc que el país vagi recuperant la seva manera de ser i la seva personalitat. El CONGRÉS DE CULTURA CATALANA que ha de comprendre totes les branques i àmbits de la nostra cultura així ho indica. L'esforç, les adhesions i la tasca que aquest CONGRÉS comporta, vol dir que Catalunya anhela recuperar la seva normalitat... i que aquesta, només ha estat possible quan hi ha hagut la democràcia... que ara esperançats veiem ja al llindar de la porta.

M. FITA

TINTORERIA

Regolta

ALBERTO REGOLTA

ESPECIALIDAD EN ANTE
Y ALFOMBRAS

C/. Major de Salt, 312

Tel. 20 45 43 **SALT - GERONA**

**Antoni
Bonadona**

Ebenista - Fuster

TALLER: Acequia, s/n.

PARTICULAR: Fidel Aguilar, 3.

Tel. 21 09 47 **SALT - GIRONA**

GARAGE INTERNACIONAL

ROBERTO VIDAL HORTA

Servicio completo de reparación del automóvil

Mecánica - Planchistería - Pintura

Electricidad - Neumáticos - Tapicería

Grúa Remolque

Ctra. Gerona - Inglés - Afueras Salt (a 300 mts. puente Autopistas)

Teléfono 20 99 08 (2 líneas)

SALT - GERONA

PETANCA-COMPETICION

Intensa ha sido la campaña llevada a efecto por nuestro Club, en cuanto a intervención en Competiciones de Petanca se refiere; además, nos consta que la presencia de nuestros jugadores —seniors, juveniles, damas e infantiles— ha sido en todo instante bien acogida por todos nuestros (competitivamente hablando) rivales, puesto que el afán, afición y mesurada seriedad demostrados, nos han hecho merecedores a tal distinción.

Nos sentimos orgullosos de haber sido los primeros en organizar las Doce Horas de Petanca en la provincia, constituyendo la competición un rotundo éxito de planteamiento y participación, habiendo sido felicitados por tan insólita iniciativa, por todos los Clubs participantes. Otro gran logro fue sin duda la adjudicación por parte de la Federación Gerundense, de los Campeonatos Provinciales en la modalidad de Tripleta, celebrados recientemente en nuestras instalaciones y que se nos otorgaron merced a la competencia demostrada por el Comité de Competiciones del Club, Sección imprescindible dentro del organigrama de cualquier Entidad deportiva.

La tercera edición del Campeonato de Liga, ha servido para poner de manifiesto, una vez más, la autenticidad de la afición que sienten nuestros jugadores, ya que por espacio de cuatro meses han cumplido fielmente el desarrollo de la Competición, cubriéndose así una doble finalidad, la de premiar al equipo vencedor por su regularidad y la de mantenerse —en forma— cara a los próximos compromisos que el Club tiene contraídos con la Petanca provincial.

No podemos echar en el olvido la oportunidad que tuvimos de intervenir en una Competición a la que fuimos invitados por parte del Club Petanca Barcelona y que por causas ajenas completamente a los deseos de ambos Clubs, no pudo llevarse a efecto, malográndose así la opción de que la Petanca saltase figurara entre equipos de reconocida categoría.

Por último hay que resaltar una circunstancia que a lo largo de esta pasada etapa ha venido observándose y que no es otra que la escasa profusión de tripletas —salvo excepciones— que acuden a las Competiciones que se celebran en cualquier Club provincial, cinco o seis a lo sumo, mientras que en Torneos organizados por nuestra Entidad y celebrados en nuestras instalaciones, esa cifra se ve incrementada de alguna consideración —recuérdese que en la Liga han intervenido dieciocho equipos—; es una curiosidad que habría que reconsiderar, ya que el Club precisa de todos sus jugadores y si se pudiera contar con esas tripletas «caseras», contaría sin duda con mayores posibilidades de alcanzar los lugares de honor.

De cualquier forma, la trayectoria de nuestra Entidad, con sus virtudes y defectos, discurre por cauces que sobrepasan en mucho la cota de la discreción y es deseo de todos alcanzar los máximos logros dentro de esta singular modalidad deportiva.

ANTONIO ECHAVE

CAJA DE PENSIONES
PARA LA VEJEZ Y DE AHORROS

“la Caixa”

de Catalunya i Balears

en SALT

Carrer Major, 159

Telèfon 20 71 95

Don José M.ª Sais Capallera, Vice-Presidente 1.º - Delegado Provincial de Petanca

Como Vicepresidente 1.º - Delegado provincial de Petanca, dentro de la organización de la Federación Gerundense de Bolos, está don José María Sais Capallera, persona dotada de excelentes cualidades que le han valido la total confianza y aprecio de la Petanca provincial. Nacido en Ciurana (Figueras) el día 6 de noviembre de 1943, fue delegado del C. N. Figueras desde 1969 a 1973, fecha en que fue nombrado por la Federación Catalana de Bolos, Delegado provincial de Petanca, pasando a ocupar desde el pasado mes de abril el cargo que en la actualidad ostenta.

Para que nos comente la actual situación de la Petanca provincial, nos hemos personado en la Federación, para recoger sus autorizadas opiniones.

—Sr. Sais, quisiéramos que nos indicara qué línea de actuación tiene la Federación «in mente» en lo concerniente a la Petanca?

—Ante todo debo agradecer al Club Petanca Salt, la iniciativa que ha demostrado al interesarse por las actividades de esta reciente Federación. En cuanto a su pregunta, debo manifestarles que la base de nuestros propósitos se fundamentan en la palabra promoción, para ello debemos contar con la colaboración de todos los Clubs provinciales, para de esta forma conseguir nuevas entidades e incrementar el número de licencias federativas.

—Hemos observado que la totalidad de jugadores de nuestra provincia son de se-

gunda categoría. ¿Qué requisitos son necesarios para serío de primera?

—Oficialmente durante los tres primeros años de funcionamiento de una Federación, los jugadores adscritos a la misma deben ostentar la segunda categoría nacional, es entonces a partir del tercer año y aplicando las normas federativas al efecto, cuando puede optarse a la categoría superior o sea a la de primera.

—Entonces a los Clubs provinciales con más de tres años de antigüedad, ¿no se les convalida su tiempo de actuación?

—Las normas de la Federación Nacional de Bolos son claras y estrictas sobre este particular, si bien es verdad y que debido a la falta de nuestra propia Federación, se ha perdido un tiempo de actuación en algunos Clubs, no es menos cierto que una vez transcurrido el plazo reglamentario, nuestra Petanca contará con un altísimo grado de experiencia que a no dudar ha de repercutir de una muy favorable manera de cara a nuestras aspiraciones.

—En términos generales, ¿qué calidad de juego atribuye a la petanca en nuestra provincia?

—Partiendo de la base de que la Petanca es un juego y que además puede practicarse sobre cualquier superficie, con el consecuente número de factores atribuibles, el factor suerte tiene a veces decisiva participación en el desenlace de la jugada, pero creo que lo verdaderamente importante es «ver» la construc-

talleres

CONSTRUCCION DE:
MATRICES - MOLDES - TROQUELADOS
INYECCION PLASTICOS

Doctor Castany, 7, 9 y 13
Doctor Castany, s/n.
Tels. 20 26 69 y 21 44 00

SALT - GERONA

CARROCERIAS

PIRINEUS

Ctra. Gerona-Manresa, s/n.

Teléfono 20 69 38

SALT - GERONA

ción, estrategia y desarrollo de las jugadas, y nuestros jugadores a fe que cuentan cada vez más con esta característica.

—Visto el aspecto técnico del juego, díganos si nuestros Clubs cuentan con instalaciones adecuadas para la práctica de este juego.

—Como antes dije, la Petanca puede jugarse sobre cualquier suelo; no obstante, nuestros Clubs cuentan con excelentes instalaciones, debidamente acondicionadas. Fijese usted que en nuestra provincia se han celebrado competiciones de tipo Internacional y Regional e incluso su Club, ha organizado una Competición de altos vuelos, me refiero a las Doce Horas de Petanca, habiendo sido el resultado de las mismas altamente satisfactorio en todos los aspectos.

—¿Es la Petanca, la modalidad de los Bolos de más arraigo en la provincia?

—Indudablemente el número de licencias en esta modalidad es altamente superior al de Bochas y Bowling. Dándole cifras concretas, el Bowling cuenta con 20 licencias, las Bochas con 186, mientras que la Petanca cuenta con 427 licencias exactamente; como puede apreciar, la diferencia es notable.

—Petanca es una palabra que parece ir unida a la definición sol-aire libre-verano. ¿Es en verdad un deporte puramente de temporada estival?

—Yo diría más bien que es deporte de buen tiempo; observe sino el intenso ca-

lendario de competiciones que hay programado; abarca desde el mes de mayo hasta el de octubre.

—¿Quiere esto decir que durante los meses invernales se suspenden las actividades?

—En modo alguno; hay varios Clubs que organizan sus Campeonatos Sociales de Liga, con lo cual tienen Petanca asegurada durante la época invernal; por otro lado, las Entidades pueden organizar cuantas Competiciones Interclubs deseen o estimen oportunas.

—¿Desea usted hacer alguna consideración más al respecto?

—De Petanca podríamos hablar largo y tendido; creo no obstante, haber realizado una síntesis de las posibilidades que a nuestro deporte-juego se le abren, a merced de la instauración de la Federación Gerundense, que a no dudar ha de ofrecernos un futuro esperanzador y que el binomio Federación-Club ha de ser factor esencial para las importantes gestiones que la Federación desea llevar a efecto.

Estas han sido pues, las manifestaciones que muy amablemente ha tenido a bien comentarnos el Vicepresidente 1.º Delegado provincial de Petanca de la Federación Gerundense de Bolos.

ANTONIO ECHAVE

Ja ets soci del Club Petanca
del Casal de Jubilats de Salt?
T'esperem!

**Construcciones
Electromecánicas
del Ter, S. A.**

MAQUINARIA PARA PLASTICOS

SALT - GERONA
Camino de Vilablareix, s/n.
Teléfono 20 97 00

**CERRAJERIA Y
CARPINTERIA
METALICA DE HIERRO
Y ALUMINIO**

MOBRA

C/. Cementerio, s/n. ☎ 20 53 17
SALT - GERONA

sixsa

DECORACION

DORMUNDER®

COLA CELULOSICA

C/. Güell, 182. - Tel. 21 34 06
GERONA

**PARQUET - MOQUETA
PAPEL PINTADO - FRISO
SINTASOL - CORTINAS
REVESTIMIENTOS**

Narciso Codina Surós

**Profesor e Intendente Mercantil
Técnico Hacienda excedente
Economista**

Avda. Jaime I, 64, pral.
☎ 20 07 00 - 20 07 04 - 20 07 08
GERONA

Martín Bassó Birulés

**Profesor Mercantil
Gestor Administrativo Colegiado
Agente de la Propiedad
Inmobiliaria**

Avda. Jaime I, 64, pral.
☎ 20 07 00 - 20 07 04
20 07 08 - 20 72 08
GERONA

Cuando practicar el fútbol era «poner toda la carne al asador»

En los largos años que se practica este deporte en Salt, aparte de que orgullosamente podemos vanagloriarnos al haber salido de un club saltente un «Fifo» Curta I, retrocediendo casi medio lustro, nos encontramos que gracias a unos abnegados hombres como los señores Juan Pi, Domingo Bosch y Pedro Esparraguera (e.p.d.) y otros que fueron artífices con voluntad y trabajo, de la puesta a punto en la organización de lo que más tarde sería un potente Club. Uno de ellos precisamente el señor Bosch, fue el que plantó los magníficos árboles que hoy aún sombrean una pequeña parte del actual campo, y que por cierto de no haber sido mutilados los restantes —¿por quién?—, ofrecería el recinto un magnífico efecto imposible de igualar.

El actual campo de fútbol fue fundado en el año 1931 por los señores Amadeo Comas (e.p.d.), José Taberner, Francisco Fontané y Gregorio Pardo, todos ellos afiliados a la dinámica entidad Jovent d'Ara y por este motivo el Club tomó el nombre de Secció Esportiva Jovent d'Ara. Llegando a marcar una gran etapa que se truncó en julio de 1936. Muchos socios colaboraron voluntariamente y sin recibir nada a cambio en el vallado del campo, aprovechando para ello los domingos por la mañana y los días festivos también por la mañana. Esta laboriosidad se vio

compensada al lograr obtener un gran equipo que para sí quisieran muchos actuales Tercera División que con algún «caballo blanco» multimillonario que tira el dinero a mansalva, juegan sin convicción y menos «garra».

Larguísimo sería detallar la inigualable trayectoria de la S. E. Jovent d'Ara. Sólo recordaré a los lectores tres hechos sobresalientes. Primero: el gran rival de entonces era el «Català» de Gerona, cuya habitual formación solía ser ésta: Vilagrán, Ayats, Dispés, Dubau, Pla, Carerras, Torras, Comas, Tarradellas, Jordá y Xifra, fabuloso equipo de «tanto montaba» cuando se enfrentaba al Jovent d'Ara, con resultados alternos, pero que allí se alineaba lo mejor de la provincia. Segundo, un gol fantástico marcado por Paco Fontané al lluro de Mataró, defendiendo su portería el gran portero Florenza, en partido de Fiesta Mayor, desde casi medio campo y en libre directo, que se coló como una exhalación. Tercero, que el año 1935 visitó el actual campo el primer equipo del C. F. Barcelona, que nos venció, pero haciendo hincapié de que vino con todas sus figuras de aquella época.

Podríamos llenar varias páginas y nos quedaríamos cortos plasmando hechos de aquellos años. Reseñaré, no obstante que también por aquellos tiempos existía otro equipo que tenía su sede en el Ca-

MOSAICOS

Selecti

NOMBRE REGISTRADO

Calle Mártires, 2
Teléfono 20 07 84

Particular:
JOSE VALL-LLOVERA
Calle A. Guimerá, 7

SALT - GERONA

BAGUE

**CONSTRUCCIONES
MECANICAS**

Fabricante de
dosificadores para
líquidos embotellados

C/. Major de Salt, 6
Teléfono 20 47 98

SALT - GERONA

AUTOMOVILES

SALT

COMPRA-VENTA Y CAMBIO
DE AUTOMOVILES

Gerardo Carcasilla Colomer

C/. Major de Salt, 202
Tel. 21 28 39 SALT - GERONA

sal Saltenc, siendo uno de los pioneros en la fundación de este Club el señor Pau Masó, logrando la formación de un gran equipo, con destacados jugadores, tales como Carbó, Ciurana, Pellicer, Fita, Junquera, Gruartmoner, etc., etc. Este club no tenía campo propio y de vez en cuando disputaba sus partidos en el terreno que lindaba con las escuelas de los Hermanos cuyo arrendatario era la F.J.C.

En el año 1939 se formó el C. F. Salt, siendo su presidente el señor Taberner y vicepresidente el señor Portabellà, integrando la junta los señores Gamell, Busquets (e.p.d.), Bosch y otros, organizándose un torneo entre diversos equipos de la provincia. Logró formarse un gran equipo que fue catalogado entre los mejores de la provincia. Continuó el club hasta el año 44, integrando el equipo en diversas fases jugadores como Curta I, Coll, Viñas, Colomer, los hermanos Serra, el menor de éstos llegó a jugar en Categoría Nacional en Segunda División.

El C. F. Salt dejó de funcionar y se hizo cargo del campo la J.A.C.E. integrando la junta los señores Carbó Ciurana, Junquera y otros colaboradores hasta que en 1948 pasó el campo a manos de los A. A. de las Escuelas Cristianas, con el señor De Torre de presidente y colaborando en la junta los señores Comamala, Comas, Pi, Puig y otros que sentimos no recordar.

El campo de fútbol continuó funcionando bajo los auspicios de esta entidad y formando en sus filas Valls, Torres Martínez, etc. La entidad susodicha dio paso otra vez al C. F. Salt continuando el señor De Torre como presidente para ceder más tarde la presidencia al señor Pi que tuvo como colaboradores a los señores Bosch, Esparraguera y otros, contando entre sus jugadores a España, Espígol, Fontané B., etc.

Por los datos que han llegado a nuestro conocimiento, hasta la citada fecha, todos cuantos integraron los equipos en sus diferentes épocas lo hicieron desinteresadamente, por amor al deporte y poniendo en cada partido toda su ilusión y entusiasmo para poder conseguir la vic-

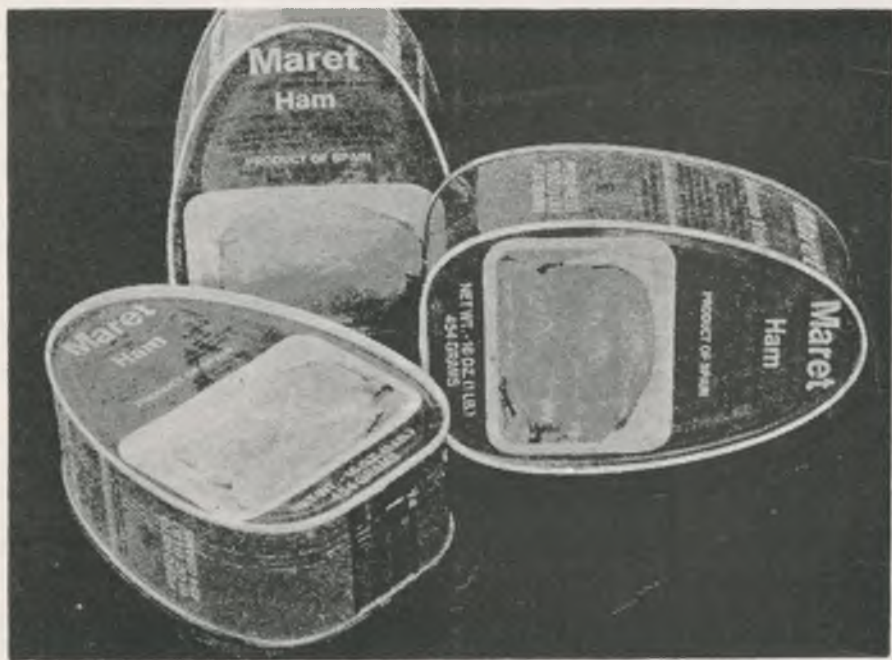
toria, que unas veces lograron y otras no, pero como el fútbol es un juego, ya se sabe que unas veces se gana y otras no sucede así.

En el año 1957 vino la fusión con la U. D. Coma Cros, la cual duró hasta 1961, en que el C. F. Salt volvió de nuevo a la palestra, ostentando la presidencia el señor Miguel Melció, contando con la colaboración de los señores Bosch, Esparraguera, etc., siendo más tarde ocupada la presidencia por el señor Francisco Coll, colaborando en su junta los señores Portabellà, Cat y otros, contando entre los jugadores del equipo los hermanos Pigem, Torrent, Marcó y otros que habían salido de las filas de los juveniles.

Después de la presidencia del señor Coll se hizo cargo de los destinos del C. F. Salt el señor Ferreiro, que tuvo como colaboradores a los señores Roig, Comamala, Bohigas, etc., y en el equipo figuraban los hermanos Ros, Bohigas, Fontané J., Vicens, Sánchez, Angelats, etc., durante la presidencia del señor Ferreiro hasta 1963 en que le sucedió el que en la actualidad lo es, el señor Jorge Carbellido, que en diversas etapas ha contado con diversos colaboradores, consiguiendo el club hace dos temporadas el ingreso a la Primera Categoría Regional, Categoría que se ha perdido no hace muchos días.

En medio de este tinglado futbolístico se movía un equipo con más modestia pero que también lucía sus méritos: nos referimos a la Penya Pacheco, que jugando dónde y cómo podía, llegó a contar en sus filas con excelentes jugadores, entre ellos los hermanos Olivé, Valls y un poco el que esto escribe, que a menudo si era requerido iba a reforzarles.

Retrocediendo casi 50 años, nos encontramos con otro célebre campo de fútbol, que éste sí que no descansaba en todo el día; estaba situado a can «Pixera» y empezaba donde en la actualidad reside el señor Gibrat; como que no estaba vallado ello daba ocasión a que todo el mundo pudiera corretear por él; sin embargo algunos domingos jugaba en él el equipo

JAMON COCIDO

Fabricado por:

JAMONES GERONA, S. A.

R. D. G. S. n.º 2022

P. O. Box 232 y 233
Tels. 20 26 67 - 20 33 22
Telegrama JAMGERSA
Télex: 57170 HAM-E

SALT - GERONA

perteneciente al antiguo Patronato, ubicado en la calle Ravetllat; este equipo disponía de buenísimos jugadores tales como «Salu», Sumsí, Borrassó, el «Canyet» y otros de feliz memoria. De chavales rompíamos alpargatas en pos del balón en dicho campo a fin de destacar, para que nos «absorbiera» el señor Julio Fortiá, que por aquel entonces también tenía y patrocinaba un equipo.

Cansaríamos a quien nos lea si quisiéramos recordar anécdotas y mil cosas, habríamos de desempolvar viejos archivos, y cierro aquí este capítulo de cuando el fútbol era virilidad, entrega, sin pago y sí con mucho amor propio en defensa de unos colores; era, en suma, lo que encabeza estas líneas.

Resumiré ahora brevemente el fútbol **moderno**; si no hay dinero no hay equipo; sin ningún «mecenas» difícilmente se puede hacer frente a los cuantiosos gastos; un Club tendría que tener vida propia, y si no puede ser así, irá desapareciendo el fútbol en los pueblos, por más que se desvelen el presidente y la junta,

que siempre tienen que rascarse el bolsillo, por más que el socio opine lo contrario; éste quiere buen equipo, ir delante siempre sin molestar la cartera. Seguimos en Salt forjando jugadores, hay una pléyade de ellos empezando en alevines, infantiles, juveniles; lo malo está que cuando «huelen» al poderoso Don Dinero, ya no se acuerdan de los sinsabores que han pasado los señores que los van encumbrando y sólo tienen una palabra a flor de labio: queremos la baja.

Para cerrar este carrusel futbolístico, bueno será resaltar que va introduciéndose en Salt el juego de la Petanca y recordar que si bien eran pocos los que iniciaron los primeros «pinitos», en la actualidad son muchísimos los practicantes de este simpático juego amateur cien por cien, cuyo premio es el abrazo de los compañeros al conseguir un trofeo e infundirse moral para competiciones venideras, dando prosperidad, continuidad y consolidación a esta modalidad que, a paso de gigante, va afianzándose.

E. P. V.

construcciones

XIFRA

menéndez y pelayo, 36 – Teléfono 20 79 29 – salt - gerona

GERONA:

Pza. Calvet y Rubalcaba, 9. - Tel. 20 45 97

Frutas Danés

PLAYA DE ARO:

Ctra. Sta. Cristina, Km. 5,3. - Tels. 32 78 18 - 32 74 66
(contestador automático)

**JOIERIA - RELLOTGERIA
TROFEUS ESPORTIUS**

MANEL

**ARTÍFEX JOIER
GRAVADOR**

C/. Major de Salt, 109
Telèfon 20 27 17

SALT - GIRONA

El nom de Salt

L'any 1974 es donà el decret d'incorporació de la vila de Salt al municipi de Girona, si bé fins el dia 30 de desembre del mateix any no es portà a terme l'annexió. Fins llavors aquesta important població de Salt, amb el seu barri de Sant Antoni, formava un districte municipal independent, situat al pla de Girona, a l'oest d'aquesta ciutat i a la riba dreta del riu Ter.

Són moltes les coses que, a través del temps, han ajudat a donar una fesomia pròpia a la vila de Salt. Entre elles podem citar la sèquia Monar que travessa el seu terme. Aquest nom català de Monar significa molí d'aigua i probablement deriva del nom llatí **Molinare**. Recordem també l'antiga església parroquial dedicada a Sant Cugat, i la moderna parròquia dedicada a Sant Jaume. La Diputació Provincial té ubicat a Salt un important Hospital Psiquiàtric. Salt també és una localitat progressiva, i en l'ordre industrial compta amb fàbriques molt importants, essent les principals les de filatura i teixits de cotó...

Però el que ara és motiu del nostre interès primordial, és el nom de Salt. Perquè, igual que succeeix amb les persones, una de les característiques més pregoneres de les poblacions és el nom que porten.

I abans que tot, comencem dient que Salt és un nom de lloc mil·lenari, ja que l'any 1019 trobem la primera referència documental escrita, i per tant el nom certament existia molt abans. Aquest document és la restauració i dotació de la Ca-

nònica de la Seu de Girona i, traduït al català, diu així: «I Berenguer bisbe de la mateixa Seu donà unes terres, amb uns molins i totes les seves pertinenències... que hi ha des del terme del lloc que s'anomena **Sale alte** fins al Mercadal que hi ha davant de Girona» (Villanueva XII, p. 316).

Deixant ara de banda la qüestió que suscita el nom del bisbe Berenguer en aquest document i de la qual ja se n'ocupà el mateix Villanueva en el volum XIII, pàgina 91, cal fixar-nos que la primera forma històrica del nom de la vila de Salt és aquesta: **Sale alte**.

Alsius i Pujol, en el seu nomenclàtor de la província de Girona, citen la forma «in molendinis de **Saltu**», de l'any 1182, referida a Salt. Això ens demostra que en el segle XII el nom havia ja sofert una transformació: de **Sale alte** havia passat a **Saltu**.

I és aquesta forma llatina **Saltu** la que prevalgué en tota la documentació posterior. Així la trobem el 1242 en el testament del bisbe Guillem de Cabanelles, el qual fa un llegat a la Prepositura del mes de desembre i, entre altres béns, deixa tot el que té en el mas de Pere Mut «**de Saltu**» (Espanya Sagrada 44, p. 272).

També en els dos Nomenclàtors de la diòcesi de Girona, del segle XIV, es troba la forma: «Ecclesia parochialis sancti Cucuphatis **de Saltu**» (Arxiu catedralici i Arxiu diocesà de Girona). I aquesta mateixa grafia la trobem l'any 1362 en el Llibre Vert Antic dels Feus, fol. 158 verso, a l'Arxiu diocesà.

casellas

OBJECTES REGAL
LLISTES DE NOCES

C/. Major de Salt, 252. - Telèfon 20 11 63

SALT

Luis Dilmé

CONSTRUCTOR DE OBRAS

C/. Xavier Montsalvatge, 5
(Grupo S. Cucufate)
Teléfono 20 09 08

SALT - GERONA

ESPECIALIDADES SELECTAS DEL CERDO

BRUGUES

R. D. G. S. n.º 2165

C/. Pedro Coll, 1. - Tel. 20 84 24

SALT - GERONA

Ara bé, aquesta forma llatina **Saltu**, quan els notaris volien escriure en català, fou traduïda per ells mateixos amb la forma **Salt**, que és la que ha subsistit invariablement fins als nostres dies.

I és curiós que, en general, els autors moderns hagin caigut en alguna incongruència en el seu intent d'escatir l'origen i significat d'aquest nom de lloc: **Salt**.

Perquè sembla una veritable incongruència haver prescindit, com ho han fet, de la forma més antiga, la del 1019, al voler donar l'etimologia de l'esmentat topònim, fixant-se només en la forma menys antiga que és la de **Saltu**. En qüestions de toponímia, deia Longnon, «mal-fieu-vos dels documents de més tard de l'any mil», i malgrat que totes les regles generals tenen les seves excepcions, té raó el senyor Jaume Dalmau quan afegeix: «I és que molt sovint les formes tardanes són vicioses, arbitràries o fictícies».

Però tampoc és fàcil d'entendre que els mateixos autors que s'arrapen només a la forma llatina **Saltu**, hagin donat a la forma catalana **Salt**, com a derivada d'ella, el significat de catarata o salt d'aigua.

I no és que els salts d'aigua no siguin un de tants espectacles de la naturalesa que ofereixen un especial atractiu d'ordre estètic i, per tant, és ben comprensible que hagin donat el nom a molts llocs. Però és que en el català històric el mot que té aquesta significació de salt d'aigua, és el de **Sallent**. Així trobem el **Sallent** de Sant Privat de Bas, el pla del **Sallent** en el camí de Núria, el poble del **Sallent** del municipi de Santa Pau, tots ells a la província de Girona i amb referència a salts d'aigua. I fora de la nostra província hi ha els pobles de **Sallent d'Organyà**, **Sallent de Castellbó**, **Sallent de Llobregat** i **Sallent de Solsonès**.

Però el cas és que els notaris antics, a la simpàtica població veïna de Girona, mai no li donaren el nom de **Sallent**, com hauria estat lògic si volien referir-se a algun salt d'aigua més o menys pintoresc o important.

I és que, al nostre humil criteri, el nom de **Salt** és, en realitat, un derivat de

la forma **Sale alte** que ja existia, almenys, al segle X i que hem trobat documentada l'any 1019. Ara bé, aquesta derivació ens mena a un resultat o conclusió molt diferents pel que es refereix al significat del nom de Salt.

Efectivament, el nom **SALA** és d'origen germànic, concretament de l'antic altoalemany **SAL** que no es refereix a salts d'aigua, sinó que té una significació ben concreta de casa, habitació, edifici gran. Això explica que el nom de **saia**, en els temps moderns, hagi passat a significar la peça principal d'una casa, generalment destinada als usos de la vida social.

Balari i Jovany cita molts documents en els quals es troba la paraula **Sala** amb aquest significat històric. Nosaltres ens acontentarem amb un de sol, que és l'epístola del papa Silvestre II al bisbe de la Seu d'Urgell, de l'any 1001. Es tracta d'un document confirmatori dels béns de l'esmentada església, que haurà de tenir, diu, en pacífica possessió, entre altres: «masos, salas, castella» (Marca Hispànica c. 957). I d'aquest text hom pot deduir que les **salas** ni eren masos en els quals habitaven els serfs de la gleba, ni tampoc castells habitats pels senyors feudals o bé pels vassalls que els tenien comanats. Les **salas** eren, doncs,, **simples mansions senyorials**, és a dir, un terme mig entre els humils masos i els majestuosos castells.

Seria molt prolix el nombre de llocs que podríem citar per haver conservat aquest nom de **Sala**. Pensem només en **La Sala**, poble del municipi de Foixà; **Sala**, que és un llogarret de la província de Tarragona; **Sales de Llierca**, poble del Partit d'Olot. També ha quedat aquest nom per a designar simplement cases, més o menys importants en l'antigor, com són **La Sala** de Santa Bàrbara de Pruneres, **el Bac de la Sala** a la parròquia de Lladó, **La Sala** de Canet d'Adri, etc... I a tots aquests noms de lloc hi afegeix Balari: el lugar llamado **Salt** en la província de Gerona, que deriva su nombre de **Sale alte**... I encara nosaltres podríem afegir que avui a l'Aragó existeixen els pobles de **Salas altas** i **Salas bajas**.

Creiem, doncs, que aquesta és la veri-

RENAULT

CONCESIONARIO

SANTIAGO JUANDO, S. A.

Ultonia, 9 y 11

Teléfono 20 11 50

mercado nacional de
ocasión

Visítelo en:

SANTIAGO JUANDO, S. A.

Ultonia, 8

GERONA

table etimologia del nom de Salt, el qual per tant és una referència molt antiga a alguna mansió senyorial determinada del lloc o, potser diríem millor, a algunes mansions senyorials que ja en segles remots hi havia en el pla de Salt. I sabem molt bé que aquestes mansions es coneixien amb el nom de **Sala** o, en plural, **Sale**.

En canvi ens sembla que han anat una mica despistats els autors moderns al no saber veure que la forma llatina **Saltu** de la documentació més tardana era, en realitat, no diguem que una forma viciosa o una errònia transcripció, però sí una contracció de la forma antiga **Sale alte**. Fins i tot, un d'aquests autors, preferim no dir el nom, arriba a dir que aquesta forma **Sale alte** del 1019 revela la ignorància del llatí en el segle X (1).

Ben al contrari, aquest nom de lloc **Sale alte** que estava en ús abans de l'any mil, ens descobreix que ja en l'antigor al pla de Salt hi havia algunes mansions senyorials que li donaren el nom. I aquest nom s'ha mantingut sortosament amb l'única variant d'una contracció: en llatí **Saltu**, en català **Salt**. I diem sortosament perquè aquesta permanència secular del nom està en concordància amb una de les característiques més perdurables del lloc, com és el nombre extraordinari de cases o masies d'estructura admirable que encara avui hi ha al pla de Salt i causen un

veritable estupor o esbalaiment dels viants. Un lloc així, amb aquesta característica que sembla perdurable, mereix guardar com un tresor el nom que la història li ha donat.

Malgrat la seva aneixió a altres municipis més grans, imposada potser per les condicions evolutives de la vida moderna, els pobles mai no perdran la seva personalitat si tenen consciència viva de les seves arrels històriques. Amb la nostra humil dissertació sobre el nom de Salt, que oferim a tots els veïns de les parròquies de Sant Cugat i de Sant Jaume, amb motiu de la seva Festa Major, voldríem haver contribuït una mica a avivar aquesta consciència.

I ens plau acabar oferint a la curiosa atenció de tots els lectors un antic segell de la vila de Salt, tret de la col·lecció Botet i Sisó que pertany a la biblioteca de la Comissió Provincial de Monuments. És un segell del 1760 i per tant una prova més de que, almenys pel que es refereix a l'escriptura del nom de lloc que hem intentat historiar, no pot haver-hi dubte ni discrepància d'opinions. Des de fa segles aquest nom de lloc és, i mai ningú no tindrà el dret de canviar-lo: **SALT**.

JOSEP CALZADA I OLIVERAS, pvre.
Dels Serveis Culturals de la
Diputació Provincial

1760

PERFUMERIA
JUGUETES
JUANITA

Angel Guimerá, 31. - Tel. 20 48 29

SALT - GERONA

AUTOCARES PARA SERVICIOS
DISCRECIONALES
CONCESIONARIA DE LINEAS
REGULARES DE VIAJEROS

Solicite presupuestos
sin compromiso en:

T. E. I. S. A.

Pl. Independencia, 19
Tel. 20 02 75
GERONA
Alvarez de Castro, 8
Tel. 57 00 53
BAÑOLAS

GESTORIA
ADMINISTRATIVA

Canigó

LES ASSURANCES NATIONALES
SEGUROS DIVERSOS
SUBDIRECCION

Avda. Jaime I, 82
Juan Maragall, 12
2.ª planta. T. 20 60 50 (3 líneas)

GERONA

SEGUROS GENERALES

JUAN BURCH PUIG

Rambla Verdaguer, 3. - Tel. 20 29 91

SALT - GERONA

Forces Polítiques a Salt durant la Segona República

L'any 1931, després del període de dictadura del general Primo de Rivera i de la dictadura subsegüent, el país canvià espontàniament de règim i reconquerí la democràcia i l'autonomia en un clima de satisfacció col·lectiva pel triomf aconseguit sense vessament de sang. Per primera vegada, el poble pogué intervenir de manera activa i lliure en la vida política de l'Estat a través d'un sistema electoral reformat que permeté l'emissió del sufragi universal als majors de 23 anys, incloses les dones a partir del 1933.

L'anàlisi de les eleccions celebrades durant la Segona República ens permeté de conèixer amb força exactitud quina fou la correlació de forces polítiques en un lloc determinat, el nombre de seguidors que tingué cada partit i l'interès que despertà cada una de les convocatòries.

L'exemple de Salt té peculiaritats i aspectes propis, però segueix la línia general de l'evolució global del país i de les comarques gironines que formaven part de la circumscripció electoral. Heus-ne aquí una visió sintetitzada i global a partir de les xifres publicades al «Butlletí Oficial de la Província» o al «Butlletí Oficial de la Generalitat» i de les actes conservades a l'arxiu de la Diputació de Girona.

1. — ELECCIONS LEGISLATIVES DEL 1931

Celebrades el 28 de juny per a les Constituents de la República. A la circumscripció o «província» de Girona votà el 79,5% del cens electoral; a Salt el 86,5. Les votacions màximes i mínimes (1) obtingudes al nostre poble foren aquestes:

Coalició Catalana Republicana	994 - 988 vots
Lliga Regionalista	106 - 100 »
Bloc Obrer i Camperol	6 - 5 »

Foren elegits diputats a Corts: Salvador Albert, M. Carrasco i Formiguera, Miquel Santaló, Albert de Quintana i Josep Puig d'Asprer (candidatura republicana), i Josep Ayats i Joan Estelrich (Lliga).

2. — ELECCIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Celebrades el 20 de novembre de 1932. Noteu el pluripartidisme que s'hi presentà. A la circumscripció de Girona votà el 66,7%; al poble de Salt el 59,3.

Esquerra Republicana de Catalunya	373 - 343 vots
Lliga Regionalista	254 - 169 »
Acció Catalana	92 - 24 »
Bloc Obrer i Camperol	91 - 62 »
Esquerra Federal Agrària Obrera	75 - 62 »
Coalició Catòlica	26 - 7 »
Candidatura radical-federalista	18 - 9 »
Partit Comunista de Catalunya	3 - 1 »

D'acord amb els resultats globals, resultaren elegits diputats del Parlament de Catalunya els components d'ERC com a majoria: Josep Irla, Antoni Xirau, Laureà Dalmau, Pere Blasi, Francesc Arnau, Josep Fàbrega, Joan Casanovas, Antoni Dot, Joan Balcells, Xavier Casademunt i Pere Cerezo. Per la minoria: Ramon d'Abadal, Joan Vallès i Tomàs Carre-ras (Lliga).

3. — ELECCIONS LEGISLATIVES DEL 1933

Celebrades el 19 de novembre, assenyalen a nivell estatal un girament cap a la dreta,

CONCESIONARIO OFICIAL

OMEGA

JOYERIA
RELOJERIA

José M.ª Comas

C/. Major de Salt, 83

Tel. 20 47 70

GERONA

MATADERO

FRIGORIFICO N.º 93

FRIPOL

SALT - GERONA

SERVICIO VENTA

MARTIN FRANCO

Ctra. Sta. Eugenia, 194

Tels. 20 08 20 - 20 95 62 - 20 95 66

GERONA

NEUMATICOS Camión - Turismo - Tractor - Palas cargadoras - Toros
- Carretillas fábrica y neumáticos competición.

TRABAJOS: Reparación en general de toda clase de neumáticos -
Recauchutado - Equilibrado de ruedas - Servicio en carretera y a
domicilio - Montajes ruedas industriales - Servicio de asistencia en
Rallyes.

detectat també a Salt per causa de l'abstenció anarquista i el vot de les dones. Tant a la circumscripció de Girona com a Salt, va votar el 61,2% del cens electoral.

Lliga Catalana	732 - 717 vots
Esquerra Republicana	694 - 672 »
Front Obrer (Bloc O. i C.)	109 - 55 »
Dreta Agrària	36 - 16 »
Partit Republicà Radical	23 - 23 »

En el conjunt de la circumscripció, s'imposà l'ERC coaligada amb USC i PRDF, la qual pogué enviar a Madrid aquests diputats: M. Serra i Moret, Josep Sagrera, Miquel Santaló, Melcior Marial i Josep Mascort. Foren elegits per minoria: Joan Estelrich i Carles Badia (Lliga).

4. — ELECCIONS MUNICIPALS DEL 1934

Única consulta durant la República per elegir ajuntaments a Salt i arreu de Catalunya, d'acord amb la llei aprovada pel Parlament de Catalunya. Hom votava llistes o candidatures enteres i no candidats. A Salt el percentatge de participació fou del 75%.

Centre Republicà (ERC)	690 vots
Candidatura Popular Administrativa ...	676 »
Aliança Obrera i Pagesa	517 »

Per majoria, i com a integrants de la llista republicana, foren nomenats regidors de l'ajuntament saltenc: Lluís Anglada i Subirós, Emili Pibernat i Viader, Josep Triola i Melció, Anicet Brugués i Capell, Francesc Xifre i Ferrer, Joan Soler i Freixas, Pere Bosch i Palahí, Jaume Berga i Casanovas, Manuel Termes i Viñolas, Joan Boada i Saubí i Joan Roura i Costa. Lliga Catalana (Llista Popular Administrativa), com a minoria, estigué present al consistori a través de Llorenç Alcalde i Ròda, Josep Aliu i Gubert, Dídac Bover i Garcia, Cassià Busquet i Llongarriu i Francesc Masachs i Vidal.

5. — ELECCIONS LEGISLATIVES DEL 1936

Celebrades el 16 de febrer (suara ha fet 40 anys), són les darreres eleccions democràtiques celebrades a l'Estat espanyol. Tant a Salt com a la circumscripció gironina, la votació aconseguí d'atreure un 70% de l'electorat, el qual, com a la resta d'Espanya, s'inclinà cap a l'esquerra i permeté el restabliment de les llibertats suspeses després dels fets d'octubre del 1934.

Front d'Esquerres de Catalunya	1.349 - 1.336 vots
Front Català d'Ordre	704 - 683 »

El Front d'Esquerres pogué enviar a les Corts els diputats Martí Esteve, J. Puig i Puigades, Miquel Santaló, Josep Mascort i Joan Casanellas. Les dretes: Joan Estelrich i Carles Badia.

6. — ELECCIONS DE COMPROMISSARIS

Destinades a elegir els compromissaris que escolliria el nou president de la República, són les que enregistren el percentatge de votació més baix de tot el període. A nivell de circumscripció votà un 40%, xifra semblant a l'obtinguda a Salt.

Front d'Esquerres de Catalunya	860 vots
Lliga Catalana	63 »

Cal precisar que els resultats que acabem d'apuntar no són complets, ja que hi manquen els vots comptabilitzats a la secció 3.ª del Veïnat, on votaren 224 persones. Per un oblit involuntari, segurament hom deixà de consignar-ho a les actes que hem consultat a la Diputació. Amb tot, operant amb el que ens aporten els resultats dels altres districtes, podem concloure que el Front d'Esquerres passà del miler de vots i que la Lliga degué obtenir-ne a l'entorn de 75.

ORGANIZACION PROFESIONAL INMOBILIARIA

AGENCIA DE LA PROPIEDAD INMOBILIARIA

ADMINISTRACION DE FINCAS

ASESORAMIENTO JURIDICO-URBANISTICO

GESTORIA ADMINISTRATIVA

VIVIENDAS DE PROTECCION OFICIAL

IMPUESTOS — SEGUROS SOCIALES

PASAPORTES — VEHICULOS

Avenida Jaime I, 44, bajos

Teléfonos 20 88 54 - 20 13 35 - 21 46 08

GERONA

Foren elegits compromissaris: Emili Riera, Lluís Bota, Manuel Fernàndez, Àngel Calsals i Bru Centrich (del Front d'Esquerres), i Narcís Figueras i Flocello Ferran, de la Lliga.

CONSIDERACIONS FINALS

Esquerra Republicana de Catalunya i Lliga foren els dos partits majoritaris a Salt durant la Segona República; els que tingueren un nombre de seguidors més alt, si fem cas dels resultats electorals. Amb tot, el balanç global s'inclina de manera força evident cap a l'Esquerra.

ERC, a través del «Centre Republicà» —de llarga tradició— i del periòdic *El Poble de Salt*, fou seguida per la petita burgesia, els obrers i els treballadors del camp (petits propietaris).

La Lliga comptava amb el «Casal Saltenc», la influència del Marquès de Camps i una base catalanista conservadora i religiosa.

Entre els altres partits de l'època, destaquem el Bloc Obrer i Camperol, comunista dissident i amb forta arrel catalana, que hi progressà ràpidament, ja que Salt era una població eminentment pagesa i obrera i tenia per secretari municipal un dels homes forts del partit a les terres gironines: el destacat redactor de *L'Espurna* que signava amb el pseudònim d'«Indigeta».

Al marge d'aquests partits, caldria tenir en compte una altra força més difícil de mesurar, però molt arrelada a Salt i amb un grau remarcable de militància: l'anarquisme, que hi edità el periòdic *Despertar* i tenia per seu el «Floreal». La seva influència i activitat durant la República i el temps bèl·lic fou intensa i activa, i caldria estudiar-la amb precisió per tenir-ne una visió real i total més enllà de les anècdotes que hom pugui saber (2).

JOSEP CLARA

- (1) En la votació màxima hi figuren vots que només van per a un home, no per a un partit; la mínima —columna de la dreta— resulta més fidel: qui vota tots els candidats, vota el partit.
- (2) **El Poble de Salt** pot ser útil en part per recollir una primera informació. Vegeu-ne un exemple: "Dintre el moviment obrer, el poble de Salt té renom d'insurrecte. Els faistes catalans consideren que hi tenen un baluard inexpugnable (...) Salt tenia ja una història de lluita sindical d'abans de la Dictadura. I les obreres i els obrers de Salt, ja en plena República, han irromput més d'un cop a la veïna capital en manifestacions de protesta subversiva. I Salt ha estat un de's pobles de la "provincia" que més feina ha donat, en conflictes socials, als governadors civils", Lu BOHIGAS, **El Poble de Salt**, 1-VII-1933.

APÈNDIX

OBRERS DE SALT, VOTEM L'ESQUERRA

Sí, votem l'Esquerra Republicana de Catalunya, o sigui el partit d'En Macià, l'home més bo i més generós de la nostra terra. No volgüem fer cabal del que ens diuen els quatre vius del «Floreal», que només pensen anar bé ells mentre els altres pateixin gana. Ja n'estem tips de sermons «sanguinaris» i «pistoles» i «canons»; el que ens convé és un bon govern d'esquerra que ens estimi a tots com obrers i com a germans. El govern del qual faig referència, no hi ha dubte que l'obtindrem votant l'Esquerra Republicana de Catalunya, i no la Lliga Regionalista, que només ha pensat a fer-nos treballar dotze hores diàries i com ha dit per cap cèntim. Demés, si ara els obrers de Catalunya no anéssim a les urnes a tirar el vot de consuetud, la victòria seria de la gent reaccionària, i tot el que hem guanyat en uns mesos ho perdriem en un sol dia.

Així és que a tots els germans explotats del poble de Salt, ens toca haver de votar els homes del gran partit del nostre venerable Macià!

Res més, companys.

A. P. i R.

Veïnat, novembre 1932.

(*El Poble de Salt*, núm. 48, 12-XII-1932.)

**ASESORIA LABORAL
INMOBILIARIA
SEGUROS**

**AGENTE PROPIEDAD INMOBILIARIA
AGENTE DE SEGUROS COLEGIADO
GRADUADO SOCIAL**

Joaquín Rosa Roca
C/. San Román, 28. - Tel. 20 11 15
SALT - GERONA

CLUB BASQUET SALT

Una curta, però positiva labor

Aprofitant el generós oferiment del Club Petanca Salt, volem amb aquestes ratlles donar a conèixer a totes les persones del nostre poble, i de manera especial a les que estimen l'esport, la creació i desenvolupament del nostre Club de Bàsquet Salt i a la vegada exposar els plans i projectes per la temporada vinent que el nostre club, donada la seva positiva trajectòria, tindrà d'afrontar l'ascens de categoria.

El Club de Bàsquet Salt va néixer a l'any 1972 com a resultat de la inquietud d'un grup natural de joves del nostre poble, que volien inscriure un equip de categoria juvenil al campionat provincial de bàsquet i trobant-se mancats de recursos, cercaven qui els ajudés.

Un reduït nombre de persones, la majoria pares de família, va creure interessant recollir aquesta noble petició i ajudar-los col·laborant de manera activa a la fundació del club, moguts tan sols per l'afany d'ajudar a la nostra joventut i per creure que dintre les activitats esportives del nostre poble podia tenir cabuda aquest noble i disciplinat esport del bàsquet.

I d'aquesta manera es posava en marxa la història del C. B. Salt, que després de la primera temporada de participació en pla experimental i amb un equip de juvenils, aconseguia en la següent temporada 73-74, inscriure dos equips: un de juvenil i un d'infantil; i a la temporada 74-75 tres equips: junior, juvenil i infantil, per arribar a completar el cicle a la temporada 75-76 que acabem de finalitzar, amb un equip de seniors, un de juniors, dos de juvenils i una positiva labor de promoció de mini-bàsquet en la que estan inscrits 20 nens del nostre poble ben conduïts per l'Àngel Serra, en Benvingut Vila i en Lluís Belmar, jugadors en actiu del nostre club.

Però és important destacar que ha estat aquesta temporada passada quan el C. B. Salt ha començat a sonar dintre l'ambient del bàsquet provincial, ja que essent la primera vegada que el nostre club participava amb un equip de

OPTICA

Amadea Agustí

OPTICO DIPLOMADO

Rambla Verdaguer, 8. ☎ 20 42 28

GERONA

EUROKEY, servicio general de llaves duplicadas.

Artículos de:

Batería cocina.

Electrodomésticos, alambres, tornillos, telas metálicas, herramientas.

Pequeño material eléctrico.

Pilas, bombillas.

Rieles **KIRSCH**.

Ferretería Doméstica

(J. ANTONER)

C/. Mayor de Salt, 119. ☎ 20 93 59

GERONA - Salt

categoria senior, la joventut i l'entusiasme dels nois que un dia fundaren el Club amb un equip de juvenils, avui acompanyats de l'Albert Diez en funcions de jugador i preparador alhora, repescat pel nostre club on hi ha dedicat aquesta temporada amb una serietat i responsabilitat dignes d'elogi, han aconseguit l'èxit proclamant-se campions provincials seniors, títol que dona al nostre club l'opció per a competir la vinent temporada a categoria Regional.

No cal dir que intentarem acceptar aquest compromís, com a homenatge merescut als qui han aconseguit a pols aquest èxit buscat amb una illusió admirable des del primer partit del campionat.

És per això que ja avui, s'està treballant cara la vinent temporada, reforçant la plantilla de jugadors i buscant la col·laboració d'un preparador de reconegut prestigi per dirigir tècnicament als nostres equips i poder oferir al nostre poble un bàsquet d'acord amb la categoria del que practicaran els nostres adversaris de Girona i Barcelona.

No cal dir també que ens agradaria veure correspost el nostre esforç amb l'estímul i ajuda dels afeccionats a l'esport de Salt, tant amb la seva aportació econòmica per fer front a l'elevat pressupost que comporta el participar a categoria Regional, com amb la seva presència física a la pista els dies de partit de competició, animant el nostre equip.

Ja d'avançada us ho agraïm en nom del bàsquet i de l'esport del nostre poble.

El Club de Bàsquet Salt

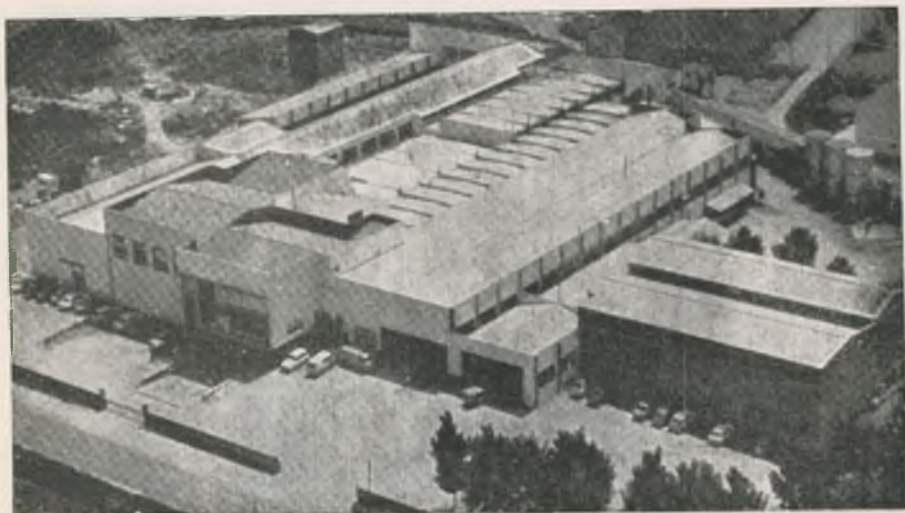
Equip del C. B. Salt, campió provincial temporada 1975-76. Drets: Palou, Paulí, Figueras, Mir i Ginès. Agenollats: Vila, Pallàs, Recasens i Albert Diez

frigoríficos del ter **S. a.**

MATADERO GENERAL FRIGORIFICO

SALA DE DESPIECE M. F. 27

SALT - GERONA

REPARTO DIARIO

CARNES DE CERDO Y VACUNO MAYOR

Pinzellades de l'any 1.935

Ha caigut a les meves mans, un programa de la FESTA MAJOR de l'any 1935. Tantes vegades de sentir-ne a parlar de les festes majors d'abans de la guerra, i no havia tingut mai ocasió de veure d'una manera plàstica els aconteixements que hi havia aleshores al poble de Salt.

He trobat tan interessant la formació del programa, el contingut dels articles, la bona disposició dels anunciantes que m'ha mogut a fer un breu comentari del que va ésser la festa de l'any 1935, de més de quaranta anys enrrera.

També vull aprofitar aquesta avinentesa per oferir a tothom, especialment a aquells joves organitzadors i confeccionadors del programa i de la festa grossa, que molts d'ells reposen per sempre, d'altres són fora, i els que queden ja són sexagenaris, voldria oferir-los un escrit que he trobat enmig del programa, sense signar, d'una carta que escriu un veí del poble a un seu amic convidant-lo perquè vingui a la festa, i es titula DILECTE AMIC.

Fixeu-vos que aquest escrit està ple d'afecte, cordialitat i sobretot de l'autèntic ambient que es respirava per la festa, i les últimes ratlles de l'escrit, quan el cronista es despedeix fins ben aviat i li diu que de festa major com la de l'any 1935 no n'hi haurà cap més

a la vida, semblava que donava una profecia que dissortadament es va complir.

El 1935 va ésser el famós any dels tres envelats (tingueu en compte que aleshores el poble tenia cinc mil habitants), les orquestres i conjunts musicals eren tots de primera fila; no va faltar el dia de Sant Cugat a les deu del matí la gran Missa d'en Ribera a tres veus cantada per l'Orfeó Rossinyolenc amb cent cinquanta cantaires i acompanyats per dues orquestres. En quant a esports, va venir entre altres, a jugar el Club de Futbol Barcelona (primer equip complet).

Com veieu, hi havia de tot i força.

Es nota profundament en el programa l'ambient del poble, que es desenrotllava ple de neguits, com ho demostren les societats amb què comptava en aquells moments la Vila; hi havia el Casal Saltenc, el Jovent d'Ara, el Centre Republicà, Federació de Joves Cristians, Grup Excursionista Germanor i Centre Obrer de Cultura.

També és curiós fullejar el dit programa i trobar-hi escrits elogiant la Festa per la ploma dels amics en Pau Masó i Iu Bohigas, encara avui col·laboradors dels present programa.

EMILI SERRA

SOLAR

**FABRICA DE MIRALLS
COL·LOCACIO I INSTAL·LACIO
ESPECIALITAT EN VIDRIERES ARTISTIQVES**

C/. Bolívia, s/n.
(Cantonada Passeig d'Olot)
Telèfon 20 58 93
SALT - GIRONA

CAJA DE AHORROS PROVINCIAL DE LA DIPUTACION DE GERONA

OFICINAS CENTRALES:

Gral. Primo de Rivera, 33 y 36

SUCURSAL EN SALT:

C/. Major de Salt, 164
Teléfono 20 45 72

LA TECA

pollos a «l'ast»
platos cocinados
cane!ones
caracoles
etc., etc.

C/. Major de Salt, 9. ☎ 20 94 79
VEHINAT DE SALT - GERONA

Dilecte amic:

Desitjo de tot cor que les presents ratlles et trobin gaudint de perfecta salut.

Penso que ja endevines el motiu d'aquesta lletra. No vas pas errat. S'acosta la festa grossa i compto amb tu. No em diguis que no, puix que no em trobo amb ànim d'admetre negatives que després tu mateix lamentaries. Em consta que tots els de casa teva esteu bons, que res no t'ho impedeix. Altrament no insistiria.

No crec necessari de recordar-te que la festassa de la qual et parlo, s'escau, com cada any, els dies 25 i 26 del mes en curs. Bona memòria en deus servir de l'any passat! Encara em sembla que et veig pel mig d'aquella infernal bellugadissa del ball de vetlla, adelerat, esmaperdut i confós davant l'estoig de cares boniques i diabòliques que arribaven a marejar fins al més imperièrrit ermità. I el ball de nit? I de les sardanes? Allò fou el «desideratum», la caraba, que diuen ara.

Jo que, encara jovenet, de filosofia d'estar per casa en sé un niu, davant la pantalla de la festa major, he pensat algunes vegades que probablement insinua un saludable advertiment que tanmateix no és aprofitat. En síntesi diré que crec que és un dels pocs instants (instants comparats amb l'eternitat) en el qual té aplicació aquell deliciós himne, carregat de bones intencions, que fa: «Tots som germans, rics i pobres». Ara que de bones intencions l'infern n'està empedrat, deixem-ho córrer i tornem al que et deia.

Per a mi, la festa major té un marcat regust social que fa albirar un futur més ajustat a les noves concepcions. Les cases i els carrers es renten la cara; s'obre un parèntesi a les sfacècies de les llars humils que no arriben a desxifrar la cabalística del menjar poc i treballar força; es posa una tapadora a la cassola de la xamfaina de rancúnies, enveges i egoismes; la modista, el safareix i el xiu-xiu suspenen llurs tasques complicades i malabars; fins les velles, abstenint-se de jugar a la bescambrilla al voltant d'una banqueta al bell mig del carrer, concedeixen una transitòria amnistia als devoradors de quilòmetres i d'aviaram anomenats automòbils, i àdhuc les penyes polítiques i futboleres capitulen heroicament per una estona (sempre comptant amb l'eternitat).

Resumint: bandejant el garbuix de trifulgues prosaiques i detestables de la vida ordinària dels pobles, la festa major apareix triomfant i esplèndida com l'arc de Sant Martí, esponerosa i prometedora com les quinze primaveres d'una noia gentil i obsequiosa com un cavaller enamorat. És l'alegria que passa, la joventut que rumbeja, la germanor que plana, l'optimisme que galleja...!

Vine caríssim amic, fes-me la mercè. De festa major de l'any 1935 no n'hi haurà cap més a la vida.

FERVOROSAMENT.

PINTOR

**JOSE
MASFERRER**

Passeig d'Olot, 322

Teléfono 20 79 17

SALT - GERONA

CALZADOS

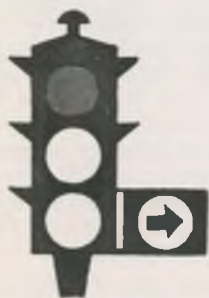
M. SOLANA

(CASA MARUJA)

C/. Major de Salt, 133

Tel. 20 14 68

SALT

AUTO - ESCUELA

Matas

Julio Garreta, 17

Tel. 20 02 68

GERONA

Major de Salt, 323

Tel. 20 78 96

SALT

Xavier Montsalvatge

Va néixer a Olot l'any 1881 i morí, també a Olot, al 1921.

Estudià el batxillerat a Olot, i a l'any 1896 anà a viure a Girona, on de seguida es convertí en un dels capdavanters de la intel·lectualitat gironina que en aquella època formava un nucli de gran importància dins la història del renaixement de la nostra literatura.

Collaborà a les revistes i diaris de Girona, essent de molts fundador i ànima. Pren part en l'organització dels Jocs Florals de Girona que, durant molts anys foren una de les manifestacions culturals més importants de Catalunya i on participaren la flor i nata de la intel·lectualitat catalana.

Les seves obres principals són: «Ombres», publicada al 1906; «Terra de gestes i de beutat: Girona», amb la col·laboració de Joaquim Pla, publicada al 1917 i la seva obra pòstuma «Proses del viure a Solius» on es retirà, malalt, els últims temps de la seva vida, i des d'on fou portat a Olot ja per morir-hi. Aquesta obra fou editada el 1922, quan Xavier Montsalvatge ja havia mort.

DISTRIBUIDOR PARA GERONA:

JOAQUIN PUIG
(CURTA)

C/. Angel Guimerá, 10

Teléfono 20 89 63

SALT - GERONA

POESIA

NOCES

*La tarda d'or ran l'horitzó declina;
brinquen els poltres en la pau del prat;
tot lliurement, plens d'ansietat divina,
els dos joves pastors s'han desposat.*

*Com en el fris d'una àmfora arretina,
una aroma de noccs, que ha embaumat
la vaguetat de l' hora ponentina,
la ramada frisanta ha encabridat.*

*La núvia, que ha sentit la poderosa
unció carnal de les serenes aures,
dels braços de l'espòs s'ha alçat joiosa;
i ha somrigut, pensant si en nits properes,
les eugues braves pariran Centaures,
i fruitaran estrelles les pomeres...*

MIQUEL DE PALOL

GIRONA

*Ciutat: adarga de granet i llum:
heura de soledat; vas de perfum!
com ets perfecta als meus sentits, tan pura!*

*Tu; la dels claustres i els jardins ombrius;
la dels palaus d'oblit i de clausura
tota endormida sota el temple altiu,
—joia d'orfebre que la llum fulgura,
i en or copia el tremolar del riu—.*

*Passà la Glòria: més avui, no inclina
ja els vells llorers dels teus jardins, en l'hora
de la tarda, serena i capvespral:*

*que és l'or del sol qui el teu redòs patina:
que és un frec d'ales en la pau sonora;
que és la Bellesa que et fa sé immortal...!*

MIQUEL DE PALOL

HERNAN CORTES / -
tel: 20 92 95
SALT (GERONA)

AGENTE OFICIAL

Las mejores motos de carretera y montaña y el mejor servicio nacido de la experiencia.

Hernán Cortés, 121

Tel. 20 92 95

SALT - GERONA

CONSTRUCCIONES
METALICAS

Sábregas

Taller: Procesi3n, 36
Tel3fono 20 76 34

Particular: Isaac Alb3niz, 10, 1.º
SALT - GERONA

TALLERES MECANICOS

*S***OTOR**

C/. Antigo de Vilablareix, s/n.

Tel3fono 21 44 11
SALT - GERONA

Agraïment

La Junta del Casal de Jubilats i simpatitzants, agraeix a totes les firmes Comercials la seva cooperació, així com als col·laboradors que han intervingut en la confecció d'aquest programa.

Edita: Club Petanca del Casal de Jubilats i simpatitzants de Salt
Portada: Lluís Mateu
Fotogravats: Pla
Fotografies: Arxiu
Imprimeix: Gràfiques Bat de Francesc Arbusé - c/. Major de Salt, 347-349 - Girona
Dipòsit Legal: GE - 582 - 76

**PRODUCTOS
CARNICOS**

C/. MARTIRES, 22

**TELEFONOS: 20 09 26
20 75 31**

SALT

GERONA

PRODUCTOS CARNICOS

SALT (GERONA)

**FABRICA EMBUTIDOS - TEL. 20 75 31
20 74 29**

RA-8732

Línea Radiola

RA-0102 M

RA-3393 T

Joaquín Vilá Crous

c/. Major de Salt, 243 - Tel: 20 29 71 - SALT - Gerona